

J·AN TEIXID·R

Miscel·lània

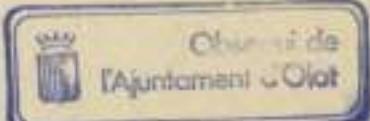
C.D.

• G·T.
• Poètica

AJUNTAMENT D'OLOT

Olot - de
l'Ajuntament d'Olot

Donació subdita. Gral
16-111-89

JUSTIFICACIÓ DEL TIRATGE

Aquest llibre

MISCELLÀNIA POÈTICA

editat sota els auspícis de "Edicions Municipals",
de l'Ajuntament d'Olot.

Conté una selecció de poemes
de l'obra del poeta
JOAN TEIXIDOR

com també una introducció de l'alcalde d'Olot

PERE MACIAS i ARAU

i el text del parlament pronunciat per

ALEXANDRE CUÉLLAR i BASSOLS

al Saló de sessions de l'Ajuntament d'Olot
el dia de la concessió de la Medalla d'Argent de la Ciutat
a l'esmentat poeta i escriptor.

Il·lustren el llibre, una reproducció d'un aiguafort
i de nou dibuixos de l'artista

JORDI CURÓS

La fotocomposició del text s'ha fet als tallers
"Roger", de Figueres, amb tipus "Garamond".

Les reproduccions dels originals ha estat a cura de "Reprolit".

Ha estat imprès, en offset, a la impremta Delta d'Olot,
sobre paper registre os.

Se n'ha fet un tiratge de 1.009 exemplars.

Els nou primers porten cada un d'ells un dibuix original, únic,
correspondent a les il·lustracions del llibre,
numerats amb xifres romanes de l'I al IX
i els restants de l'I al 1.000.

MIQUEL PLANA
ha tingut cura de tots els detalls de la present edició.

Exemplar número

"MISCELLÀNIA POÈTICA"

(1931-1988)

Carrer Major

Un any més fent ciutat

17

Tots els ciutans ens adonem del gran nombre d'obres que s'estan fent a la nostra ciutat, obres de tota mena, privades i públiques, en els carrers i en les edificacions, tant en les noves com en les velles, en els comerços, en les indústries, en els habitatges i, sobretot, en els serveis urbans.

És un conjunt de factors de tot tipus el que ha produït aquesta proliferació d'inversions a la nostra ciutat. D'una banda, el desenvolupament del Pla General i de diversos Plans Parcials i Especials ha facultat l'emissió de llicències a pràcticament tot el sòl urbà i urbanitzable, que es com dir que les persones que necessiten fer una nova edificació o renovar la ja existent, en aquests moments ho tenen plenament garantit, en el respecte a les determinacions urbanístiques.

El context econòmic favorable és un segon requeriment per al present increment de la construcció. En conseqüència, l'any 1988 esdevindrà un veritable "récord" quant al volum de llicències atorgades.

Ara bé, les obres, com tot, tenen la seva part negativa, i aquesta és la que moltes vegades els ciutadans notem més. No fa gaires dies el centre de la nostra ciutat es va veure parcialment paralitzat. Era difícil de travessar-lo a conseqüència de la conjunció de diverses obres: el progressiu soterrament de les línies elèctriques i telefòniques -cosa que permet de netejar les façanes- es concentrà al voltant del Firal, de la plaça del Rector Ferrer, dels carrers Lope de Vega, Monsalvatje... D'altra banda, la renovació d'edificis, tant pel que fa als seus usos comercials com d'habitatge, en tota la zona que abasta la plaça del Rector Ferrer, el carrer de St. Esteve, el carrer Estires, el carrer St. Rafel i el Firal, augmentava aquesta situació d'obres al bell mig de la ciutat. Tot plegat farà que en un breu termini de temps el paisatge urbà de tota aquesta àrea hagi canviat d'una manera ben substancial. I precisament una de les preocupacions del Consistori és que aquest canvi es realitzi de la manera millor possible. En aquest sentit, en un dels darrers Plens de la Corporació es va aprovar la constitució de la Comissió d'Estatística Urbana, que haurà de vedillar, a partir de la seva formació, porque totes aquelles obres que més afectin la lesomia de la ciutat no constitueixin cap intrusió visual, sinó més aviat

tot al contrari: assolir aquest objectiu diari, anual i gairebé secular de construir la ciutat desitjada.

Cal, però, que fem un balanç de l'obra pública municipal, una obra que abasta des d'aquelles actuacions de conservació, millora d'una vorera, acabament d'un vial, instal·lació d'uns quants punts de llum, etc., fins a aquelles grans obres que signifiquen un canvi ben evident en la imatge de la ciutat. D'aquestes grans obres precisament en aquests moments estan a punt d'entrar en servei algunes de tan notables com l'avinguda St. Jordi, que permetrà comunicar la Rodona amb la plaça Amèrica sense haver de creuar tota la ciutat; i per tant, descongestionara notablement l'eix del carrer Mulleras - carrer Lorenzana, on precisament d'aquí a pocs mesos s'iniciaràn les obres de repavimentació i de canvi de tots els serveis, i també de millorament estètic, perque, en definitiva, el carrer Nou deixarà d'aquí a poc temps de ser carretera per passar a ser una gran via ciutadana. Això serà possible mercès a l'esmentada Av. de St. Jordi, sobretot, mercès a l'altra gran obra que en aquests moments està a punt de començar i que és la tan desitjada Variant d'Olot, ja adjudicada pel MOPU, amb un pressupost de sis-cents milions de ptes i un termini d'execució de dos anys. Està previst que a finals de l'any 90 pugui ja entrar en servei. No cal dir que aquesta entrada en servei en un breu termini de temps del Vial St. Jordi i de la variant de la Cra. N-260, significarà per a Olot un esdeveniment reiguent històric que era necessari des de l'obertura de l'enllaç de carreteres - d'això fa més de seixanta anys-. Caldrà, i aquesta és una tasca que des de l'Ajuntament, amb el concurs d'altres institucions, s'està engançant, complementar els grans vials, tots els enllaços de la Rodona, la construcció del Vial Intervolcànic que permetrà d'aprofitar el pas entre la Garrinada i el Montsacopa per comunicar el Morrol i el Polígon Industrial amb el barri de St. Miquel. Caldrà també permetre que des del Pla de Dalt es pugui accedir al Pla de Baix a través de la prolongació de la xarxa viaria del Mas Baix. Tot això i la propia culminació de l'Av. St. Jordi fins a la pujada de la Solà farà que Olot disposi d'una xarxa arterial capaç d'encabir el gran flux de trànsit que avui dia s'ha generat per l'activitat de casa nostra.

Butlletí Municipal d'Informació Ciutadana

Olot/Desembre 1988

Edita:
Ajuntament d'Olot

Coordinació i textos:
Gabinet d'Informatiu

Fotocomp.: i muntatge
EDIBASA

Impressió:
Imprenta Oller

Fotografies:
Arxiu Municipal

Dipòsit Legal:
GI-844-83

Opinions

Urbanisme a Olot

Pels no nomenem cosa voluntat en massa. També en aquell moment estan a punt de col·locar obres en edificis públics tan nobles i ben vistos com poden ser l'edifici del Jutjat, la caserna de la Policia, Casa Trivulzio, i estàs portant a terme les obres de rehabilitació del Teatre Principal i les obres d'adequació de la Torre Castellana per a l'exposició vinícola per la Fira de Dones Natives del Museu Comarcal de la Garrotxa. En l'àmbit d'edificis públics municipals, hi ha tres grans projectes: l'Hospital, els Clàustres del Carme i Casal Josep, que són tantas etapes de la política d'actuació municipal. També el nou Consell Comarcal està actuant en un altre de projectes municipals, Casal Gaus, entre d'altres, amb tota una sèrie d'equipaments accessos per a la nostra joventut.

D'altra banda es tracta en els nostres barris, en la urbanització de vials, en la consolidació d'espais públics, en un ambient programat de cases, cases antigues i de les Fonts i que ha de fer complementar amb el de Sant Roc.

Tot aquest treball que impulsa una ciutat cada vegada més estable possiblement té la participació de totes les institucions del nostre país, el consell dels grans estats que fan els contractes a través de la participació en el finançament dels nous ambients urbanitzats, com per exemple de la collaboració i del suport directe de les institucions, la Diputació de Girona, que ha finançat la creació del centre del Museu Comarcal, la Generalitat Catalana, que ha participat en el finançament de la Torre Malagrida, del Casal dels Volcans i del Pav. St Jordi, de l'Estat, a través del finançament que fa el Ministeri de Justícia, de l'edifici dels Jutjats, i sobretot, el Moviem. i Obres Públiques en la Varietat de la N-262. Aquesta línia d'acord entre totes les Administracions, de darrer en què integrat els diversos participants, i afegint a uns accions, es en millor camí per servir a tots els ciutadans.

Finalment, no voldria acabar argumentant nothing que admet a tots els ciutadans sense fer-ho amb la felicitat nadalenca, a la qual vull dir al meu reconeixement per la seva, per treball, per l'entusiasme, per l'estima per a la ciutat que tots plegats comparteixen i que ben segur això, creua també el 2003, que es desplaça en feia.

El vaixell Alcalde
Pesa Macies i Arau

En això, en el curs superior d'una columna que està reservada com espai d'opinió municipal, hi una salutació de la situació urbanística municipal a Olot, salutació que es basa malgrat tot en una fotografie d'obres i de dates dels milars existents que donaran una sensació optimista que la ciutat està transformant. Cadira preguntares però, i per què d'equenes coneix i aquestes mesures veuen d'acord amb aquells interessos i venen al rendiment responden a les necessitats més urgentes, dels oblets i als vegetals, i aquestes doncs responen a una determinada idea de ciutat en la qual d'una o, simplement, construir un "anachor" sense cap traça per a tots els ciutadans.

Quan una barra portada Ajuntament de Girona es planteja certes polítiques de futur juntament la perspectiva de l'any 1992 o de l'any 2000, el govern municipal de CUP-AP a l'Ajuntament d'Olot és incapaz d'afegir una mínima idea que pugui engrescar i li donar la ciutat i preparar la seva preparació per a una nova època. Aquesta manca de perspectives d'afers i d'idees es darrera més dolenta que una idea desorientada. Ajuntament i ajuntament segon mandat d'en Pau Masols com Alcalde i com a responsables directes de l'urbanisme així.

No es que tots els problemes estigui en resultat, ja que hi ha molts necessaris i exiguis solucions, al contrari, temes massius, temes pendents i, en molts casos, s'afilia d'una manera que el Grup Municipal d'Entesa per Progrés considera incorrecta. Anem a enumerar algunes exemples.

- La manca de planificació de la nova vila i en conseqüència, la ciutat vegetada, més caòtica físicament de la circulació. (Exemples ben concrets: la inacabable construcció del mur del nucli a la Ronda Nova, la creació de les obres del Vall fent servir a la carretera de Santa Pau, les obres que s'han fet a la carretera d'Avinyonet...). Això ha viscut i omplert la manca de planificació de moltes de les obres que es realitzen, i que comporta el funcionament de carrers sense prioritat.

- La facilitat amb la qual es inscriuix el Pla General a negocis sobre plans en funció dels interessos que es troben al darrere. (Exemples concrets: la zona verda del costat del Plat de la Manya, av. Gaiola-Asturias, en els quals pot edificar-se el bloc singular "el bonet" que es podria considerar a la Província, Tèxtil en construcció al passegí de Barcelona, amb una planta més alta de les intenses...).

- La falta de voluntat d'afontar les obligacions que imposa el Pla General i que ens una garantia per a un bon funcionament i empresa d'aqueixa que fa a l'autonomia dels termes "afiliats", però també en aspectes més particulars com la concessió del catàleg, les indústries i universitats...).

- La manca de planificació del seu estatut municipal que ha portat a situacions quasi de monopoli en determinats sectors, sense que l'Ajuntament hagi volgut intentar-ho.

- L'absència d'una política de rehabilitació i planificació del Vall, que haixen de permetre començar a resoldre la problemàtica social en les persones que viuen al Centre d'Olot sense les més elementals condicions, i la vegetació, que permetrà una penetració del centre com a espai, més administrativament, comercialment. Per contra, l'Ajuntament manté a Casal Josep i, cada vegada més, el centre comercial en desplaçar a altres indrets de la ciutat.

Finalment, en altres punts, com les actuacions als diferents nuclis de la ciutat, però l'experiència no hi permet, en temps, no està permetent d'explicar quina història de fer la política urbanística que el nostre Grup considera necessària per a Olot. De tots maners, com un apart, calen els nous projectes en què hanserem la nostra actuació, aquells dits barri i sectors de la ciutat (planificació d'espais, equipaments, etc., aquella disseny), intervenció pública per a la rehabilitació del Barranc del Pas i respectació en els espais possibles (habitatge, promoció pública de seu industrial, actuacions urgents en matèria de xarxa vella i adequació pública, respecte a l'entorn natural integració del nucli (en especial per què fa al Pla); desenvolupament del Pla General garantir el

meu tracte per a tots els ciutadans.

De tots maners, necessitem una llarga perspectiva respecte al futur immediat de l'urbanisme a Olot, ja hem acceptat la manca d'obres i d'ajuts, a la qual hauríem d'afegir els interessos dels que demanen al darrere de l'actual govern municipal. Tot això ens fa pensar que no serviran les maneres de fer que s'ha portat, permes. Començar d'Estàtia Urbana que els ciutadans considerin per seu respecte l'Estàtia Urbana aquells que avui a permeten els "bells" de la Província, o la pavimentació del Carrer del Tura, o la reforma de les Ramblas del Barranc Vell per posar en el Passegí de Barcelona?.

Jean Allasse i Portast

Regidor d'Entesa per Progrés

ENTESA PER PROGRES

soci-sufficient, adaptat al seu en compte que actualitat de premsa, ja que cada vegada segueix tenint una més importància i el seu contingut més previsió per la mobilitat i prosperitat de les grans zones comercials. Es per això que resulta proposat que l'Ajuntament no es limiti a ser el regulador de la rehabilitació, sinó que s'investigui el rendible més, sobretot en aquells aspectes més antieconòmics. Concretament proposen destinar diners per fer algunes d'aquestes que pugui generar "l'efecte boomer". Per exemple: posar totes les llargades de la Plaça sobre algunes de les noves places que至今 el Pla Especial, si creix una companyia més. Ajuntament-Publicaire llançant a companyies petites, començar la Hisenda. Aquesta tasa d'acusat protegida en favor del barranc no pot ser incompatible, del cap menys, d'un projecte de l'Institut de la Gestió de la Vida a l'example. Si no, això que ERC, es declara partidaria de mantenir l'Ajuntament en la.

Jean Bernatets i Puigverd

Regidor de l'Escola Republicana

La funció de l'urbanisme no és fer les ciutats, és fer-les pràctiques i funcionals, més constants i agradables per als seus habitants. I a successivament els complex i complicat, fer-hi al qual de fer-hi en quasi un mes.

Moguer que el tema d'urbanisme es polémica, moltia apreciar aquell espai per part de la Cambra d'Entesa Urbana, entre altres raons perquè es tem que d'actualitat no es aprovarà la seva constitució en el darrer any. I perquè creu que hi està mal interpretat en algun sector de la ciutat.

Crea que el més important no resultar que es pugui començar bastant de compleixent a durar l'any d'urbanisme municipal. Més no intentar de posar-hi forces, més no fer res per fer una política urbanística perdut le, cosa, evidentment, absurda. Encara amb aquella comunitat, es evident que els serveis municipals d'urbanisme i de la resta de part. La quantitat de temes i responsabilitats d'urbanisme hi que normativa es delegarà a les noves àrees, encara no cap problema, no tenim res d'esperar ja consolidats. Això no només paga per exemple, suposar assumició d'ambulances sobre elements espais. I això podria passar molt altres instàncies. I temes pràctics, complementariament hospital o de recintes esportius, encara que es el mateix, etc.

En una ciutat, es tracta de "menjar" tots l'espai que es troba sobre els espais urbans, per tal d'aconseguir un Olot sostenible com siga possible.

Joaquim de Trivulzio

Regidor per a l'

La informació en matèria d'obres: Una necessitat

En matèria d'obres, hi ha un aspecte que mereix una especial consideració des de l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament d'Olot, que és el control de la disciplina urbanística, no tant per un afany fiscalitzador com per les conseqüències que per al ciutadà suposa la manca d'informació al respecte.

No cal oblidar que, tradicionalment, el dret de propietat es configurava com un dret absolut, de tal manera que el propietari d'un terreny podia fer amb ell el que volia, sense més limitacions que les derivades de les relacions de veïnatge.

Tanmateix, la mateixa dinàmica urbanística i de creixement urbà, va provocar que, progressivament, l'Administració intervingués cada vegada més a fi de regular i racionalitzar l'expansió edificadora en el territori, tot salvaguardant els interessos generals de preservació equilibrada de l'entorn. A partir d'aquí ha sorgit un complex conglomerat de lleis i disposicions administratives que han limitat considerablement, més que el dret de propietat, el dret d'edificació, que és una de les qualitats essencials d'aquell dret.

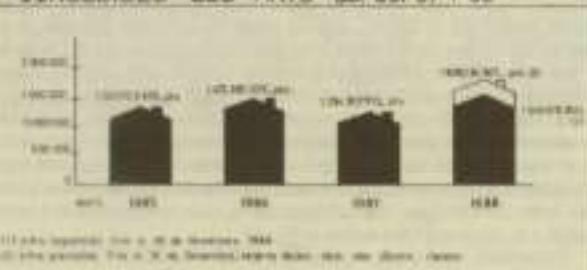
Això vol dir que quan alguna persona té un terreny o bé vol comprar-ne un amb intenció de construir-hi un habitatge, un local de negoci, una indústria, etcétera, cal que s'assabenti degudament de si des d'un punt de vista legal se li

permetrà de fer-ho, de quina manera ho podrà fer i, finalment, què hi podran fer els propietaris confrontants. De vegades s'oblida adoptar aquestes precaucions i es degenera en una infracció que obliga a posar en marxa els tan mal vistos (però necessaris) mecanismes de disciplina urbanística.

Des de l'Àrea d'Urbanisme de l'Ajuntament és molt clar que cal potenciar els mitjans d'informació prèvia als ciutadans, i en aquest sentit s'està actuant. Val a dir que tot el personal que treballa en aquesta Àrea, està obert en tot moment a facilitar qualsevol tipus d'informació i a intentar trobar solucions, dins el marc de la legalitat, a qualsevol proposta que es planteagi. La progressiva col·laboració mútua, que cada dia és més patent, possibilitarà no solament agilitzar els inevitable tràmits burocràtics de concessió de llicències, sinó que, i això és el més important, evitarà desagradables sorpreses. Aquest és l'objectiu que des de l'Ajuntament es vol assolir, a fi d'abolir l'encara de vegades errònia imatge de l'Ajuntament com a organisme obstaculitzador d'iniciatives. Ben segur que entre tots s'aconseguira.

Albert Arrey
Regidor de l'Àrea d'Urbanisme

GRÀFIC RESUM LLIÇÈNCIES D'OBRES CONCEDIDES ELS ANYS 85, 86, 87 I 88

Nou dipòsit d'aigua a La Costa del Siurana. Estat de les obres.

Plaça de
Manuel Malagrida

Actuacions en el nucli antic

Amb l'aprovació del Pla Especial de Rehabilitació del Nucli Antic s'inicia el procés per aconseguir la regeneració del barri històric de la Ciutat. Sense que hagi de perdre el caràcter tradicional de zona comercial més important d'Olot, no convé ignorar el seu aspecte residencial, relativament degradat. No pot permetre's que es converteixi en una gran àrea molt dinàmica de dia, però sense vida per manca d'habitants. En definitiva, totes les mesures han d'encaixar-se a fer que la zona del Nucli Antic sigui tan atractiva per anar-hi a comprar, com per viure-hi o, simplement, anar a passejar.

En aquest sector són tan importants les iniciatives privades com les públiques. Les inversions privades es poden limitar a actuacions de millora o rehabilitació, però, en definitiva, seran les qui possibilitaran les condicions per millorar l'oferta residencial, o permetran que es pugui continuar vivint amb un mínim de qualitat dins els habitatges. Les actuacions aparentment més superficials o exteriors dels habitatges, també ajuden a transformar el caràcter d'abandó o tristesa en el conjunt de places i carrers. En aquest sentit, són ja palpables les primeres actuacions en edificis, totalment o parcialment, i més encara, el rental d'una quantitat notable de façanes en tots els carrers d'aquest sector de la Ciutat, fets que permeten de recuperar l'òptima versió d'un futur i mantenen la vida en el Nucli Antic d'Olot.

Les actuacions públiques s'han orientat en tres camps ben diferenciats:

1r.- Millorant les infraestructures o serveis com a mesura indispensable i prèvia, o possiblement la rehabilitació dels habitatges.

2n.- Millorant les condicions que puguin afavorir una concurrencia agil o atractiva en el nucli antic i que farien possible localitzar en el seu interior com a la zona perimetral d'influència. En concret, ens referim a la peatonalització de carrers i al tema dels aparcaments o adequació de carrers per al trànsit.

3r.- Actuant localitzadament amb construcció de nous habitatges i obertura de nous espais o carrers que facilitin la relació tant per al viatge com per al trànsit mínim o necessari i bàsic.

Com exemples dels punts anteriors, ja són evidents i amb resultats concrets en tots els sentits les obres executades de l'enllumenat de diversos carrers en el sector del Tura, i el sanejament del carrer Nou de Sant Antoni, del passeig de Sant Antoni, i dels carrers dels Sastres, Serra i Ginesta i Baix del Tura. També la peatonalització del carrer dels Sastres com a primera fase o resultat del que haurà de ser una àrea més amplia per a vianants.

La instal·lació de parquimetreys, els aparcaments del carrer Macià i els aparcaments en construcció de l'Estació d'Autobusos i el projecte d'aparcaments al carrer Englefers, són un conjunt d'actuacions diverses en relació a la millora del problema del trànsit, tot potenciant l'oferta necessària per al sector comercial. La nova pavimentació dels carrers Englefers, Serra i Ginesta i Baix del Tura, respon a les previsions del Pla Especial en aquells carrers que han de conformar la xarxa bàsica del trànsit rodat en el Nucli Antic.

Panoràmica al Nucli Antic

Una de les actuacions més importants en la zona d'influència del Nucli Antic, però sense estar localitzada en el seu interior, que té una clara incidència pel que fa a la Rehabilitació del conjunt, ha estat la urbanització del sector de Sant Bernat, en els carrers Englefers i Sant Francesc d'Assís, i que ha representat una de les inversions més notables de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament d'Olot en aquest sector de la Ciutat, amb la voluntat concreta d'incidir en la regeneració d'una de les parts més degradades de la ciutat. Després de tota una llarga tramitació urbanística i gestió amb expropiacions complexes, ja es poden veure els primers resultats, no només pel que fa a la urbanització i millora de les infraestructures bàsiques, sinó a les construccions que són conseqüència immediata d'aquesta actuació. En el mateix sentit, també es pot veure, amb l'enderrocament total dels edificis, el que serà una actuació notable de regeneració a la Vila Vella, entre Ca l'Artigas i Santa Magdalena, que comportarà una nova imatge a la façana d'Olot sobre el Fluvià.

Finalment, hem d'assenyalar que la línia no s'atura, i els projectes que han de permetre seguir actuant per als mateixos objectius ja són imminents o una realitat, com és el cas de la millora del carrer de l'Aigua, la peatonalització dels carrers d'accés entre el carrer Major i el carrer dels Sastres, la reforma total de la Plaça Major i el mes ambiciós, també ligat a una operació cultural: la Reforma del Convent del Carme i dels espais immediats de la Plaça del Conill, de la Plaça del Carme i del carrer del Carme.

Amb tot, es volentat de l'Ajuntament mantenir i possiblement que el Nucli Antic seguirà essent el cor de la Ciutat, però millorant la qualitat de vida dels seus habitants i mantenint el lloc com un espai privilegiat d'oferta i relació ciutadana.

Urbanització c/ Englefers i St. Francesc d'Assís. Pla Especial Reforma interior de Sant Bernat.

Avantprojecte Actuació Residencial Pla Vila Vella (Santa Magdalena).

Equipaments i espais lliures

La ciutat d'Olot, com la majoria d'assentaments urbans, està conformada per una estructura complexa que defineix els àmbits propis dels seus habitants. Entre aquesta xarxa general i orgànica del territori, es determinen aquelles dotacions, espais lliures i zones verdes, al servei d'àrees urbanes localitzades, i els equipaments comunitàris al servei de la població. El Pla General, ja fixa aquells espais que han de servir per a esbarjo i lleure de la població, així com els que han de servir per emplaçar-hi els edificis comunitàris d'ús públic, en funció de les necessitats dels habitants. De vegades un espai o equipament, bé per la seva situació estratègica bé per les seves dimensions, serveix per a tota la Ciutat. En altres casos, el destí es concreta a un sector o barri determinat.

El planejament i les actuacions de l'Ajuntament tenen com a finalitat, entre d'altres, resoldre progressivament les mancances fent de la Ciutat com dels seus barris, i possibilitar una millora de la qualitat de la vida, així com de la relació i convivència de tots els ciutadans. En aquest sentit, l'Ajuntament d'Olot vol actuar donant la Ciutat d'equipaments i espais amb els objectius mencionats anteriorment, sense oblidar les necessitats més concretes o immediates per a cada un dels barris que la conformen. Com exemples més significatius que han estat una realitat als darrers dos anys podem esmentar l'edifici de la Nova Caserna per a la Policia Municipal, que és una primera fase del projecte més ambiciós de Reforma i Adequació de Can Joaquetes per a Nou Ajuntament de la Ciutat. El parvulari de Sant Pere Martí, qui millora l'oferta escolar en aquest ampli sector de la Ciutat, i la Llar d'Infants de Sant Miquel, en el mateix sentit. El nou Casal de les Fonts, amb una notable i reconeguda participació dels mateixos veïns, representa ja una realitat palpable del que ha d'ésser la xarxa dels locals de barri on trobaran cabuda els actes i activitats locals amb iniciatives tant públiques com privades. Els vestidors del Camp de Futbol de Sant Roc representen una notable millora en l'oferta de petits equipaments esportius locals. I com a mostra de la continuïtat en aquesta línia que haurà de comportar noves actuacions en un futur immediat, podem citar el projecte del Casal de Sant Roc, l'avant-projecte del Casal de Bonavista i el projecte de Reforma i Adequació de l'antic Ajuntament de Batet.

Per a què fan les actuacions en espais lliures, cal assenyalar les que s'han fet i es faran en la plaça de Sant Miquel, en l'ampliació del Parc Nou, que conformarà una àmplia zona de jocs infantils, la plaça del Morot, el camp d'entrenament de Bonavista i les pistes de petanca del Pont de les Mores.

En la futura millora d'espais públics per als diferents barris de la Ciutat cal assenyalar l'adquisició del parc local de Bonavista i el parc local de Pequin. Aquest és un primer pas per permetre dotar d'uns espais de lleure els respectius barris. En aquest sentit, ja es disposa del projecte per a la primera fase del parc de Bonavista, així com del projecte per concretar la plaça de Sant Miquel i el de millora en diversos espais de Sant Pere Martí.

Amb tot, es volen seguir les previsions estableties per permetre una Ciutat més atractiva i ben dotada en funció de les necessitats de tots els seus habitants.

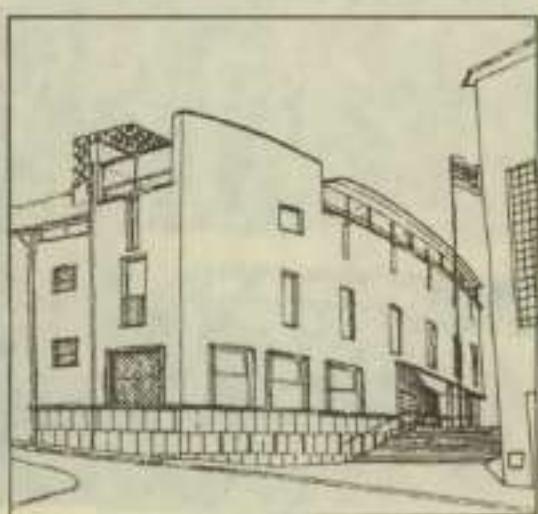

Projecte de Casal a Sant Roc.

Vestidor Camp de Futbol Sant Roc.

Nova caserna de la Policia Municipal.

El sòl industrial

Olot es transforma de Vila a Ciutat en el moment que deixa de dependre d'una economia agrícola i artesanal per transformar-se en ciutat industrial.

Les primeres indústries d'Olot s'instal·len a les vores del riu, per tal d'aprofitar-ne l'energia hidràulica.

En deixar de dependre de l'aigua com a font d'energia, les indústries olotines, ja entrat el segle, s'instal·len a les zones d'exemple sense cap planificació especial.

La combinació habitatge-indústria i els preus del terreny als exemples, impedeixen l'ampliació de les indústries. Es crea, així, la necessitat d'establir un sòl exclusivament industrial.

El Pla General del 1966 ataca aquest tema en tres fronts: per una banda crea les zones de "tolerància industrial", per tal de permetre a les indústries instal·lades al centre de continuar la seva activitat.

Per altra banda en sòl urbà d'una vocació eminentment industrial ho zonifica així, i per últim estableix en terrenys de reserva urbana una gran zona industrial.

La realitat porta que les indústries en zona de tolerància industrial que no poden ampliar-se, es traslladen; la majoria, fora d'Olot i aprofiten la gran edificabilitat que dona el Pla per construir-hi habitatges o locals comercials.

Els terrenys urbans qualificats d'industrial (Av. Gaudí o Carrer Terrassa) esgoten en poc temps el terreny i no s'aconsegueix, per a la iniciativa pública ni privada, prosseguir la urbanització dels terrenys de reserva industrial.

Donada aquesta situació, la Revisió del Pla del 1982 suprimeix la tolerància industrial tot i permettant mantenir les indústries al centre, i adhuc preveu la seva ampliació: estableix tres actuacions industrials en sòl urbanitzable programat i zonifica com a industrial la petita part del sòl urbà que té aquestes característiques i que encara pugui oferir algun sòl.

De les tres actuacions que preveu la revisió del Pla, una, d'iniciativa pública (Pla de Baix, 1ra. fase) ja és acabada i totalment venuda els solaris resultants, així com edificada en la seva major part.

La segona (Pla de les Mates), està essent executada per la iniciativa privada i es troba pràcticament acabada la urbanització. Ja s'hi poden començar a veure algunes naus industrials.

Resta ara per desenvolupar la tercera actuació, que en aquests moments està en estudi, sobre la seva promoció pública o privada; aquesta actuació que s'ha de portar a terme en el segon quadrienni del Pla General és la que ha de mantenir l'oferta del sòl industrial a Olot. Dels resultats del seu desenvolupament depèn la possible revisió del Pla per dotar de sòl industrial Olot.

OBRES EN EXECUCIÓ

Casal de les Fonts	20.829.182 Ptes.
Mòdul vestidors	5.456.134 Ptes.
Estació autobusos	16.970.000 Ptes.
Aparcament interian Estació Autobusos	50.674.780 Ptes.
Restaurant i ampliació jutjats	26.564.406 Ptes.
Nou dipòsit d'aigua	72.000.000 Ptes.

Reforma, rehabilitació i decoració interior T.P. (1ra. fase)	13.785.745 Ptes.
Reforma coberta Can Grau	6.461.350 Ptes.
Rehabilitació de Can Grau per al Consell Comunal de la Garrotxa	30.708.229 Ptes.
Urbanització P. Barcelona, 1sa execució voreres	12.946.498 Ptes.
Urbanització Polígon "C" Pla Parcial les Fonts	57.003.922 Ptes.
Enllumenat Camp Municipal d'Esports	11.188.917 Ptes.

OBRES PROPERA INICIACIÓ

Pavelló Poliesportiu Annex	84.085.472 Ptes.
Reforma Can Trinxeria (4a. fase)	2.792.124 Ptes.
Urbanització d' Munguia / Crm. Vella la Deu	8.953.396 Ptes.
Urb. Av. Matasquer i altres	98.993.624 Ptes.
Reposició serveis i paviments N-260, travessa a Olot	42.181.319 Ptes.
Urb. Vivendes Verge Tuta 1ra. fase	11.035.610 Ptes.
Enllumenat camí dels Gargants	2.662.778 Ptes.
Enllumenat Passag de St. Roc	5.182.999 Ptes.
Urb. Ronda Fivà / Sector St. Cristòfor	9.502.879 Ptes.

OBRES ACABADES RECENTMENT

Reforma i consolidació Can Trinxeria	34.817.030 Ptes.
Caserma Policia Municipal	35.322.917 Ptes.
Rehabilitació Torre Castanyer 1ra. i 2na. fase (Casal dels Volcans)	19.429.632 Ptes.
Rehabilitació tacana T.P.	3.955.568 Ptes.
Urbanització Av. Estació	11.827.172 Ptes.
Perllongació mur nu Forní	18.175.044 Ptes.
Urb. Av. Sant Jordi	150.000.000 Ptes.
Col·lecció Monot Sud	8.707.445 Ptes.
Urb. PERI St. Bernat (1ra. fase)	8.563.593 Ptes.

Zona Industrial de l'Av. Gaudí

Estat actual del Polígon Industrial Pla de Baix

Es fa saber...

Calendari del contribuent Exercici 1.989

Concepte	Període voluntari	Lloc
Impost de circulació de vehicles	Gener-Febri-Marc	Recapt. Municipal (St. Rafel, 2)
Exacions d'activitat:	Gener-Febri	Id.
- Imp. sobre publicitat		
- Alarmes establiments		
- Inspecció vehicles i motors		
- Env. Vehic. Res. Aparc (Ind.)		
- Vies i marquesines		
- Portades, aparadors i vitrines		
- Recollida escombraries (Ind.)		
Recoll. Escombraries (Domest.)	Abri-Mai	Id.
Exacions propietat	Setembre-Octubre	Id.
- Solars sense edificar		
- Entr. vehic. res. aparç (Part.)		
- Solars sense tancar		
- Netesa façanes en mal estat		
Mercat de difusió	Febrer i Agost	Id.
- Primer semestre	Febrer	
- Segon semestre	Agost	
Imposts reals	Agost-Setembre	Diputació Girona
- Lic. Fiscal imp. Indust.		
- Lic. Fiscal Profesa. i Artist.		
- Contrib. Territorial Urbana		
- Contrib. Territorial Rústica		

NOTA SOBRE LA RECOLLIDA D'ESCOMBRARIES, DURANT LES FESTES DE NADAL

Els dies 24 i 31 de desembre (vígiles de Nadal i Cap d'Any), la recollida de deixalles als sectors que corresponen retirar-les el dissabte, s'efectuarà de 5 a 10 de la tarda.

Es prega als usuaris del servei que compleixin l'hora per tal de deixar la ciutat netja per les festes.

RECOLLIDA D'AVETS DE NADAL

Com en anys anteriors, s'ha establert un servei de recollida d'arbres de Nadal, a partir del 9 de gener del 1.989, per a totes aquelles persones que tinguin avets vius, amb possibilitat d'ésser trasplantats.

La recollida s'efectuarà a domicili. Es pot sol·licitar el servei a la Brigada Municipal (26.77.99).

TELEFONS D'INTERÉS

AJUNTAMENT	26.30.00
- Urbanisme	26.31.20
- Servei Econòmic	26.30.00
- OMIC	26.30.00
- Regata Municipal	26.77.99
- Policia Municipal	26.30.00
- Policia Municipal	26.30.00
- Hospital de St. Jaume	26.30.00
- La Caixa	26.31.00
- Of. d'Informació Turística	26.31.00
- Of. Mun. Recopilació de Tributs	26.30.00
- Of. Constitució Desflea	26.30.00
- Museu Comunal	26.30.00
- Amics Comunals	26.30.00
- Casal dels Volcans	26.30.00
- Antiga Biblioteca Municipal	26.30.00
- Biblioteca "Maria Varela"	26.31.40
- Pavelló Poliesportiu	26.30.00
- Comitè Comunal d'Esports (Pervic)	26.30.00
- Servei Com. Juventut (Torneo Malagrida)	26.42.00
- Àlbum de la Juventut (Torneo Malagrida)	26.42.00
- Amics Juventut Ajuntament (Torneo Malagrida)	26.30.00
- Escola Pública Malagrida	26.30.00
- Escola Pública Vila de Biarque	26.30.00
- Escola Pública Sant Pere Moltó	26.30.00
- Escola Pública Sant Roc	26.30.00
- Guarnició Sant Roc	26.30.00
- Escola Llo	26.30.00
- Centre de Recursos Pedagògics	26.30.00
- Escola de Belles Arts	26.30.00
- Escola de Música	26.30.00
- Escola d'Adults	26.30.00
- Servei Psicopedagògic	26.30.00
- SAUR	26.30.00
- Servei de recollida de deixalles	26.30.00
- C.A.P. Gaudí (Ambulàncies)	26.30.00
- Ambulàncies Garmisa	26.30.00
- Ambulàncies Seguritat Social	26.30.00
- Creu Roja	26.30.00
- Grup Sant Jordi infantil	26.30.00
- TESEA	26.30.00
- Servei de Taxis	26.30.00
- Autoc. Ondar	26.30.00
- Administració d'Hacienda	26.30.00
- Majoralitat	26.30.00
- Consell Comunal	26.30.00
- Correus	26.30.00
- Cassera Guardia Civil	26.30.00
- Jardineria Municip	26.30.00
- Ajunt. Ute. Instalac.	26.30.00
- Oficina de Col·locacions	26.30.00
- Pàrqu. Bombers	26.30.00
- Servei d'Alcoasseres i altres Ensenyances	26.30.00
- Equips de Tafet Mentre infants	26.30.00
- Centre de Dia Psicoeducatiu El Garrotxa	26.30.00
- Comunitat Infantil	26.30.00

R. 37268
0075 - 28960

JOAN TEIXIDOR

*Misceel·lània
Poètica.*

INTRODUCCIÓ
PERE MACIAS i ARAU

TEXT DEL PARLAMENT DE
ALEXANDRE CUÉLLAR i BASSOLS

ILLUSTRAÇIONS
JORDI CURÓS

EDICIONS MUNICIPALS

OLOT
1988

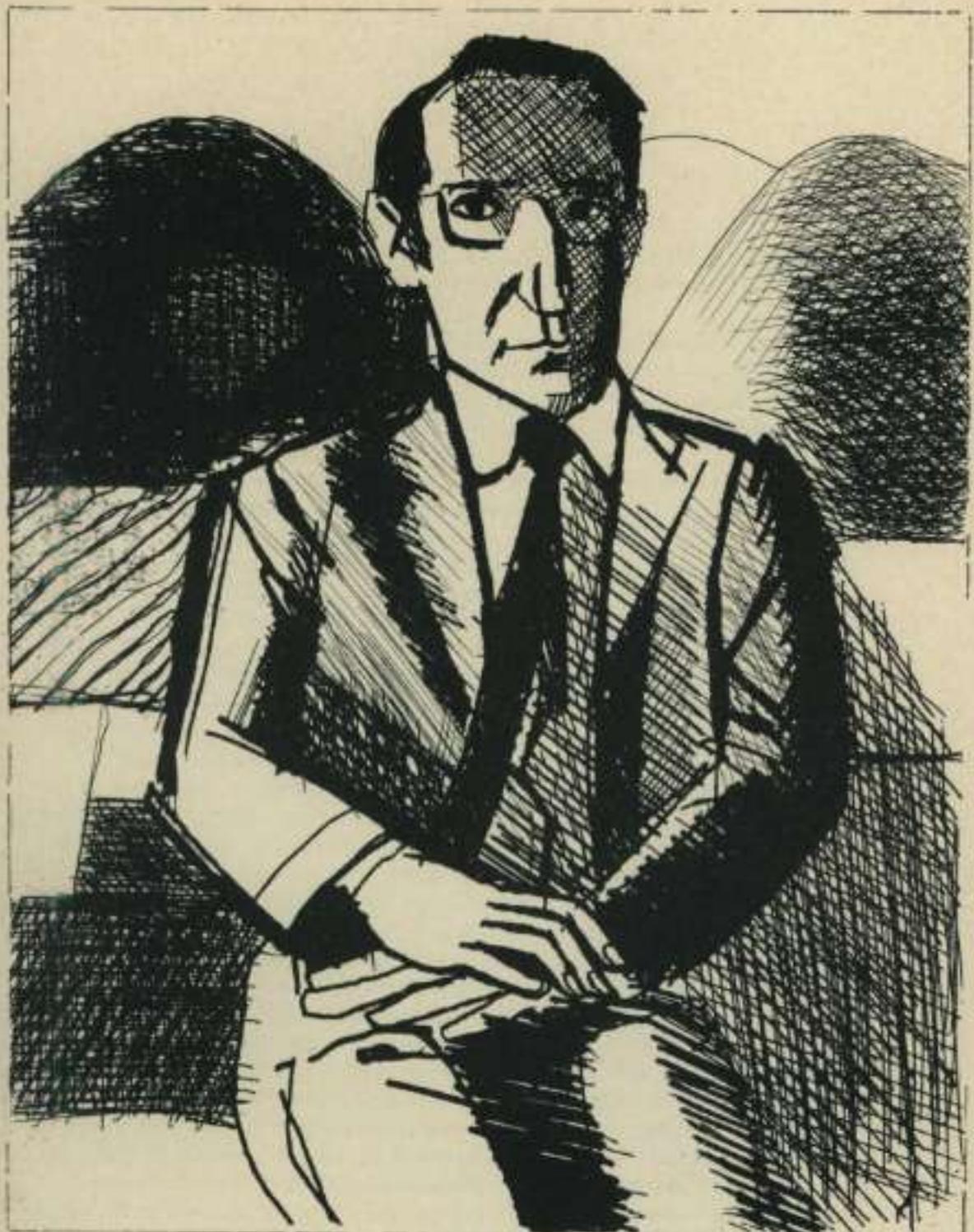
"... Olot continua essent per a mi un paisatge quotidià a través de la contínua roda dels estius i de les tardors-, jo també de noi he vist el pas dels núvols i del sol sobre aquest paisatge que bé mereix el nom d'illustre, no sols perquè tanta gent s'hi ha fixat, lligant-lo a l'hora de la seva creació artística, sinó també perquè en ell l'empremta humana, a través dels segles, li ha donat un acabat perfecte".

JOAN TEIXIDOR

El millor homenatge que al meu entendre es pot retre a un home de lletres –en aquest cas el poeta i escriptor olotí Joan Teixidor a qui l'Ajuntament d'Olot ha atorgat la Medalla de la Ciutat– consisteix a contribuir a difondre la seva obra. Amb aquesta finalitat surt a la llum una nova edició municipal, un llibre de poemes seleccionats pel mateix autor i en el qual han collaborat tres olotins més, cada un d'ells amb la seva forma particular d'expressar el seu amor a l'art: Alexandre Cuéllar, mitjançant una prosa descriptiva i evocadora, Jordi Curós, amb la presició i saviesa dels seus dibuixos i Miquel Plana, a través d'una tenaç exigència de perfecció.

A mi em correspon l'honor de donar fe d'aquest homenatge i ho faig amb una gran satisfacció i amb un sentiment d'orgull que penso que és plenament compartit per tots els qui estimem la nostra terra.

PERE MACIAS i ARAU
ALCALDE D'OLOT

"JOAN TEIXIDOR". Reproducció d'un signat d'un realitzat per l'artista Jordi Cuní

PARLAMENT PRONUNCIAIT PER
ALEXANDRE CUÉLLAR i BASSOLS
AL SALÓ DE SESSIONS DE L'AJUNTAMENT D'OLOT.

JOAN TEIXIDOR

... amics: Encetaré aquest modest parlament utilitzant les mateixes paraules que Joan Teixidor escriu en començar el pròleg del "Llibre d'Olot" del Dr. Joaquim Danés.

En Teixidor assegura que no creu que sigui ell la persona més indicada per a acomplir aquella empresa perquè exigeix els coneixements d'un expert en història local. Jo podria dir el mateix. Evidentment, jo no sóc —no crec que sigui— la persona més indicada per a entaltir la figura de Joan Teixidor, perquè ell és un gran poeta i un gran literat i jo no sóc cap erudit ni en poesia ni en literatura.

En Teixidor, en el pròleg esmentat, continua dient que per aquest motiu ha d'agrair més encara l'honorós encàrrec que li feia el Dr. Danés.

En un altre pròleg d'un llibre encara inèdit —les "Memòries" de Xavier Montsalvatge— el mateix Teixidor justifica haver acceptat l'autoria del pròleg per la senzilla raó d'existir, entre ells dos, una vella amistat.

Jo també puc invocar per justificar la meva presència en aquest lloc el fet de l'entranyable amistat que hem mantingut sempre, en Teixidor i jo, sobretot de ben menuts fins que —després de la guerra civil— la vida ens va separar.

Ha estat ara, a la vellesa, quan l'aigua ha tornat al seu molí i hem reprès aquella antiga camaraderia.

N'érem tan d'amics i anàvem sempre tan junts que això farà que, a vegades, durant aquest acte, reprengui les nostres velles converses i m'oblidi una mica de tots vosaltres i em dirigeixi directament a l'amic de sempre. Per endavant us en demano perdó. I, prescindint de vosaltres, començaria preguntant-li.

—Joan, t'hauries pensat mai —ara fa 60 anys— quan jugàvem al pati dels Escolapis amb els companys de curs, en Pere Pladeveya, en Xavier Pagès, en Josep M. Capdevila, en Toni Dou, en Cosp de Puigcerdà, en Xavier Artigues i tants d'altres companys, o quan anàvem els diumenges al cine dels Catòlics, t'hauries pensat mai que, tal dia com avui, ens trobaríem en aquest saló de sessions de l'Ajuntament, tu aquí en aquesta butaca i jo aquí davant d'aquesta taula en un acte com aquest? T'ho hauries pensat mai que, quan anàvem d'excursió per tots els indrets de la nostra comarca, pel Puigsacalm, o Cabrera, o Sant Aniol, o el Crosat, o Sant Martí del Corb o Vallfogona o la Mare de Déu de la Salut, o al bosquet de la costa de Pujou o al cim de Rocacorba o, simplement, anant a qualsevol font, t'ho hauries pensat mai que avui —60 anys després— ens retrobaríem tots dos aquí per assistir a l'acte d'imposició de la Medalla d'Argent de la nostra ciutat d'Olot, que tan justament t'ha atorgat l'Ajuntament a iniciativa i petició del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca i de les Entitats Associació de Pessebristes, Agrupació Sardanista Olot, Centre Catòlic, Orfeó Popular Olotí, i l'Associació Cultural i Sardanista Flor de Fajol?

—I quan anàrem a Barcelona per iniciar els nostres estudis universitaris i ens sorprendien els intrincats secrets de la gran ciutat i feiem amics nous com Emili Grau Sala, Ignasi Agustí, Salvador Espriu, en Toni Moragas, en Tomàs Lamarca i tants i tants d'altres, ens ho hauríem pensat mai que ara ens retrobaríem en un acte com aquest? T'ho hauries pensar mai?

Quan érem adolescents no sé si mai ens hauria passat pel cap, una cosa així. Però al cap de poc temps de ser a Barcelona jo us puc ben assegurar que els que érem els seus amics de seguida ja vàrem endevinar, que sí; que en Teixidor, en el curs de la seva vida arribaria indefectiblement on ha arribat i que, en reconeixement dels seus mèrits, l'Ajuntament d'Olot faria exactament el que ha fet: concedir-li la Medalla d'Argent de la Ciutat.

Perquè cal tenir present que en Joan Teixidor quan estudiava amb nosaltres el batxillerat, ja despuntava. Però mai no en va gallejar. Ell sabia compaginar perfectament bé un partit de futbol amb un diàleg de Platò. Així, tal com sova, perquè era jove i enjoigassat com tos, però les seves lectures, ja llavors, eren les lectures d'un home gran. I aquí ve, com l'anell al dit, donar fe que, per a nosaltres va ser —almenys per a mi— un verdader monitor intel·lectual. Ell m'inicià en la lectura i em va fer interessar i estimar les coses —fossin quines fossin— que valia la pena aprendre-les.

Vull ser breu, perquè recordant la nostra infantesa i adolescència no acabariem mai.

A Barcelona va ser ell el que ens va introduir a l'Ateneu Barceloní del carrer Canuda, cenacle de la cultura de l'època. Ell, d'entre tots nosaltres, era el que millor sabia què volia, on anava i on volia arribar.

I ben aviat va prendre volada i va apropar-se a persones tan representatives com Carles Riba, Ferran Soldevila, Tomàs Garcés, Marià Manent i Josep Vicenç Foix i, de seguida, va formar part de la redacció de "Quaderns de Poesia". Si a aquestes amistats hi afegim els professors que va tenir a la Universitat Autònoma de Barcelona —Bosch Gimpera, Carles Riba, Nicolau d'Olver, Pompeu Fabra, Rubió i Balaguer, Dámaso Alonso, Jorge Guillén, Pedro Salinas, i encara d'altres— podreu comprendre que la seva formació intel·lectual, va ser sòlida, completa i consistent.

Era encara un noi —era l'any 1932— el nostre segon curs universitari i ja "La Revista" de López Picó, li va editar "Poemes" el seu primer llibre de poesia.

"Jo no ho vull pas —però si et ferissis— quin devessall de roses!".

Em recordo d'aquest vers perquè em va produir una forta impressió. Era un noi de dinou anys i no escrivia ni un sol vers cursi o carrindó a la Rosabel de les trenes d'or, o a l'oreneta fugissera o als reflejos del cant de la tenora. No; ell, no. Ell tenia la sensibilitat molt més afinada i subtil que la d'un vulgar professional de tronats Jocs Florals. "Jo no ho vull pas —però si et ferissis— quin devessall de roses!".

L'autèntic poeta, que no va ser mai superficial, el trobem ja, en els seus primers versos, en els seus primers passos, tot just saltat del niu.

Sí, Joan, vas començar amb molt bon peu, fumèlic per conèixer més nous. Sensible fins al moll dels ossos. I vares treballar amb una voluntat de ferro. Nosaltres ho vèiem i en vàrem ser testimonis. I ens plau pregonar-ho. Vas iniciar la Llicenciatura en Filosofia i Lletres i vas continuar publicant versos i publicant llibres.

Els trobareu citats a tot arreu: El 1932, el ja citat "Poemes"; el 1935 "Joc Partit" (que no sé si et recordaràs que tu em dictaves els versos i jo te'ls picava a màquina, per lliurar-los a la impremta).

I després va venir "L'aventura fràgil" l'any 1937. I després de la guerra civil, el 1948, "Carrí dels dies" i, més tard, el 1953 "El Príncep". "Per aquest misteri" sortí a la llum el 1962 i el recull de tot plegat "Una veu et crida" que, junt amb "Quan tot es trenca" es va publicar el 1969. Any que li van concedir el premi "Lletre d'or".

Aquesta producció poètica ha situar Joan Teixidor en un destacat i remarcable lloc de la poesia catalana de la generació sacrificada del 1936.

Jo, de la seva esmentada producció no puc fer-ne la seva anàlisi perquè no sóc —com ja he dit— cap crític ni erudit. A més a més, ara fa dos anys —el dia 19 d'abril de 1986— amb motiu de l'homenatge que, en la festa de la concessió de la vintena edició dels Premis Ciutat d'Olot, vam retre a Joan Teixidor, el senyor Joan Perucho, poeta, escriptor, crític i membre de l'Acadèmia de Bones Lletres, va fer un estudi tan detallat i puntual de l'obra del nostre poeta que les meves paraules seran necessàriament esquemàtiques, o força superficials. També, en aquella ocasió, Josep Maria Capdevila va enaltir la personalitat de l'amic comú.

—Jo ara, estimat Joan, no em cansaria de recitar els teus versos perquè, com deia Don Miguel de Unamuno, en parlar de la creació literària ens recrearem en re-crear-los. I llegir versos és —ni més ni menys— una mena de manera de RE-crear-los, de fer-los intimament nostres.

—Tu, Joan, en el teu estudi sobre el poeta Maragall —el nostre gran Joan Maragall— vénys a dir una cosa així. Tu dius: "Altrament posser no cal entendre del tot la poesia; sempre s'entén a mitges. Però vull dir només que no hi ha cap poema en el món que no necessiti completar-se a l'orella o en el pensament del qui el llegeix o el qui l'escolta. Un poema no és mai un camí tancat sinó un camí obert, i això ho sap qualsevol lector de poesia". Són paraules teves.

Però deixem aquestes disquisicions marginals i centerem-nos en l'obra del poeta. D'entrada podem afirmar que l'obra de Joan Teixidor no falta en cap antologia de poesia catalana moderna i ha estat jutjada elogiosament pels especialistes en la matèria.

Jaume Bofill i Ferro, per exemple, en "Un segle de Poesia Catalana", parlant de Joan Teixidor puntualitza: "Com s'integra l'home, tot l'home, en aquesta poesia! Amb quina dignitat, amb quina totalitat, amb quin gest tan pur, tan sobri, tan viril!".

El mateix Bofill i Ferro l'atansa a altres poetes coetanis com Riba, Carner, Manent o Garcés.

A la "Història de la literatura catalana" de Cormas, Riquer i Molas, podem llegir aquests comentaris: "A 'Joc Partit' hi ha encara unes imatges deliberadament caòtiques, en la millor tradició surrealista". Després llegim: "L'aventura fràgil" significà la superació dels tempteigs avantguardistes dels primers llibres i el decantament cap a posicions molt més properes a les dels poetes de la generació del 27; per raó del neopopularisme i per la pràctica d'unes formes de lirisme molt més purs".

Joan Fuster en la seva "Literatura catalana contemporània" ens parla, amb illoança, de la poesia de Joan Teixidor i ens fa adonar que, en aquesta poesia de tons

melangiosos i fins i tot amb ribets metafísics predomina el factor lucidesa sobre el factor emoció.

El mateix Joan Fuster a la "Biblioteca Raixa" publicava l'any 1956 el llibre "La poesia catalana" i en el volum II aplega en el seu estudi l'obra de Salvador Espriu, Joan Teixidor i Joan Vinyoli. Els agermana, els tracta amb la mateixa importància, i de Joan Teixidor ens diu que en "El Princep", la mort del seu fill li dicta versos colpidors.

Salvador Espriu en el pròleg de l'edició del mateix llibre -"El Princep"- afirma que es decantaria a considerar aquest llibre amb què, la maduresa i reflexiva ment de Joan Teixidor aconsegueix, al seu parer, una de les fites importants de la nostra lírica contemporània".

També el crític i catedràtic Antoni Vilanova en el setmanari "Destino" del 27 de febrer de 1953, ens afirma que l'aparició de "El Princep" situa de cop i volta el seu autor en el primer pla de les nostres lletres com un dels poetes més autèntics, sincers i humans que ha produït en els últims 25 anys, el camp de la nostra lírica.

Són, aquests judicis, agafats una mica al vol i una mica de passada, els que ens permeten conèixer tot el pes específic de la seva obra poètica.

Aquest és, doncs, l'home, l'amic, el gran poeta. Aquest és el nostre Joan Teixidor al qual avui l'Ajuntament d'Olot imposa -en un acte d'estreta justícia- la Medalla d'Argent de la Ciutat.

Però cal remarcar encara que l'obra i els mèrits de Joan Teixidor no acaben aquí. El temps ens cau a sobre i hem d'ésser breus, despietadament breus, encara que ser breus ens costi un gran sacrifici.

Jo ara voldria fixar-me, a corre-cuita, en quatre nous aspectes de la seva personalitat.

Vegem en ell -a més a més del poeta- l'assagista i crític; el literat i periodista; el promotor de cultura i, finalment l'olotí, fervent enamorat de la seva terra.

-Tu saps molt bé, Joan, que t'has fet un tip d'escriure i que, en assaigs magnífics has estudiat en el llibre "Els antics" alguns dels grans creadors que des dels temps més remots fins al final del segle passat deixaren un rastre decisiu en la història de l'art del món; tu ens has revelat tots els encants d'un meravellos viatge a Orient; tu has profundir l'anàlisi solvent i responsable de cinc poetes com Joan Maragall, Guerau de Liost, Joan Salvat Papasseit, Carles Riba i Salvador Espriu.

-T'interessaves per Joan Salvat Papasseit quan només tenies 23 anys i sempre ens en parlaves, amb entusiasme, en les nostres tertúlies amicals... fins que el donares a conèixer en un assaig exhaustiu sobre la seva poesia; i dos anys més tard -que n'érem de joves!- recollies i t'endinsaves en la investigació de l'obra poètica de l'olotí Guerau de Liost (Jaume Bofill i Mates) enaltint la seva figura amb l'estimació que li professaves. I encara en podríem citar més de treballs d'aquesta mena, com el pròleg del teu llibre "Una veu et crida" i el que vas dedicar a l'obra completa de Clementina Arderiu i a "Flor d'oblit" de Marià Manent. Amb la ploma als dits no has estar mai una persona superficial. Sempre has volgut anar més enllà de tot, cercant l'últim sentit i essència de les coses, dels mots, de les imatges i dels pensaments. I tu, inquiet com sempre, t'has preocupat i examinat per tots costats personatges tan rellevants com Antoni Tàpies i Joan Miró.

Acostem-nos ara al literat, a l'escriptor de cos enter, a l'home de ploma diària i observador agut, despert i penetrant. I us trobareu amb tres llibres –aplecs d'escrits diversos– que pel meu gust personal –i tu saps, Joan, que et parlo amb el cor a la mà– són esplèndids perquè per mi, tenen la virtut –la gran virtut– d'exalçar i d'enlairar (donant-los la màxima qualitat) els temes que podrien semblar els més banals i convertir-los en objecte de meditació important. Aquests llibres són: "Tot apuntat", "Els anys i els llocs" i "Apunts encara". A cada una de les seves pàgines ens mostren els teus profunds coneixements; allà es veu el teu bagatge cultural; allà sorgeix a flor de pell, la teva folgada preparació; allà s'endevina l'humanista que mai has deixat de ser. Fas una mica com el rei Midas: que tot allò que tocava es convertia en or. Són els teus escrits, uns escrits perfectes.

Un d'ells em va colpir de veritat.

És publicat en "Tot apuntat" i es titula "Encara vas a col·legi".

En Joan ens conta que mentre repassava unes galerades voltar de llibres i de diccionaris, escampats sobre la seva taula, se li va acostar el fill d'un nebot seu –en Pau– que llavors tenia cinc anys i li va preguntar: Encara vas a col·legi? En el rostre del vailet –ens diu– hi havia una expressió de sorpresa i de commiseració.

Aquest podria ser el fet banal sense més importància, però ja deixa de ser-ho quan Joan Teixidor escriu tot seguit: "És com si m'haguessin tret de sobre gairebé tots els meus anys". El nostre escriptor entenia que les paraules del nen eren com una lloança màxima. Però aquesta lloança no li va fer ni fred ni calor. Tant se val!

–I ara ve quan aprofundeixes, quan reflexiones, quan reflexiones sobre aquesta banal qüestió i dius textualment: "Precisament el que hi ha de bo i de profund en les ingènues paraules del nen és la invitació a pensar que res no s'acaba mai i que, si som conscients, sempre continuem anant a col·legi". I encara continues pensant: "No voldria –són les teves paraules– tenir res a veure amb aquells que satisfets massa aviat, tancaren els llibres i decidiren que ja havien arribat a algun lloc. Aquests sí que envelleixen aviat i la vida que els espera només pot ser una trista buidor (...). En canvi els qui van encara a col·legi sempre tenen la partida guanyada en aquest lent aprenentatge de l'existència. Per aquest motiu, acabes la reflexió tot dient: "M'agraden les paraules d'en Pau i com una invitació les agraeixo profundament".

Jo crec que, aquest escrit, és una demostració del que he dit. El més lleu esdeveniment, el fet més insignificant, la cosa més trivial, en la ploma de Joan Teixidor es converteix en motiu de meditació i de reflexius pensaments.

Anar a col·legi!... Encara vas a col·legi? Sí. Cal, sempre anar a col·legi.

És un bocó de mostra. Llegiu, si us plau aquests llibres esmentats i experimentareu el goig d'una reconfortant lectura.

A més a més de literat, Joan Teixidor ha exercit el periodisme i ja de molt jove va collaborar a "La Publicitat" i més tard a "Destino" on, durant molts d'anys, tingué secció fixa –de crítica d'art– i altres matèries. Escriu esporàdicament a "Serra d'Or" i "La Vanguardia" i últimament té una secció fixa en el suplement català del diari "El País". La seva signatura la trobareu a més a més en molts altres periòdics.

Encara en tenim un altre de Joan Teixidor: el Joan Teixidor promotor de cultura; la persona que davant de les Edicions Destino –editorial de la qual va ser fundador– s'ha passat tota la vida triant –per profit nostre– tot allò que li ha semblat

interessant per a la cultura del nostre país. Ens ha donat —com un dels directius de les esmentades Edicions— aquell pa espiritual que ha cregut que ens convenia. I el seu esperit finíssim, el seu cop d'ull encertat i sempre oportú ens ha proporcionat els llibres que de debò valia la pena llegir-los. Això vol dir estar alerta, estar al dia a tot allò que deixa petja en el món de la cultura. Ell diu que el seu ofici real és el d'editor. I aquesta activitat tan digna mereix també el nostre reconeixement, la nostra gratitud i el nostre premi.

I ara sí que ja acabo.

Joan, jo no m'aturaria. Però decididament hem de posar punt final a aquest massa llarg parlament.

Jo voldria ara referir-me a l'últim Joan Teixidor que m'he proposat descriure. Ara voldria insistir en un aspecte de Joan Teixidor que és suma i compendi de totes les seves virtuts: el seu inesborrable olotinisme.

Si heu llegit l'obra d'en Joan hi haureu vist sempre, com un teló de fons, com una boirina penjada al seu nostàlgic horitzó, hi haureu descobert sempre els anys de la seva infantesa i adolescència olotina, els costums i sobretot el paisatge, olotins. Quantes meravelloses visions literàries li ha suggerit el nostre paisatge olot!

El pla d'Olot vist des de les galeries de Ventós, on tantes hores hi ha passat contemplant-lo, i altres indrets de les nostres contrades, li han inspirat pàgines literàries d'una intimitat i d'una admirable tendresa.

En el próleg del "Llibre d'Olot" del doctor Joaquim Danés, ens exterioritza, amb elegància poètica, aquests sentiments dels seus anys d'infantesa i aquesta bellesa del nostre paisatge.

—Te'n recordes, Joan, del que llavors vas escriure? Era això: "Hi ha massa llum de la meva infantesa en aquests camins i pobles que (el senyor Danés) anomena, perquè no em senti immediatament commogut. Jo també de noi —i encara ara perquè Olot continua essent per a mi un paisatge quotidià a través de la continua roda dels estius i de les tardors—, jo també de noi he vist el pas dels núvols i del sol sobre aquest paisatge que bé mereix el nom d'illustre, no sols perquè tanta gent s'hi ha fixat, lligant-lo a l'hora de la seva creació artística, sinó també perquè en ell l'empreme humana, a través dels segles, li ha donat un acabat perfecte. Camps, masies i camins són ordenats allí per un art quasi de jardineria que ha fet refinadíssima la primigènia rusticitat. Enlloc no he vist, fora d'algun indret de França o Itàlia tan ben posats els arbres vora els camins o en el fons dels prats". I tu mateix, una mica més avall confesses: "Jo mateix podria destriar en la meva poesia cent reflexos de llum o de color que provenen d'aquests paratges que, ja de petit, recorria solitari, cercant sang per al ritme fugitiu que batia en el meu pols enfebrat de jove poeta".

I en un article del llibre "Apunts encara" després de ressenyar en breus i encertats comentaris els molts indrets que ha visitat —perquè en Joan Teixidor ha estat un viatger que ha recorregut gairebé tot el món— ens parla de la Toscana, de Delfos, de Líbia, de Persia, de Noruega, dels Andes o de Castella i de molts altres llocs més, es rendeix a l'evidència i ens fa aquesta consideració: "Però ve un moment que aquest viatge apassionat arriba a la seva fi. Comprendem que el nostre afany té un límit, que hi havia una equívoca llum illusòria al capdavall de la nostra cerca, que l'horitzó sempre és horitzó. Llavors volem tornar a casa. Com Ulisses o el fill pròdig. Cansats i penedits ens

adonem que no hi havia res més a la nostra vida que allò que vàrem veure per primera vegada quan érem infants (...) Hi ha melangia en els vells camins que refem d'esma, en els camps fatigats, a la casa dels avis, en el perfil de Santa Magdalena, a la Vall d'en Bas o a la Vall de Bianya. Però allà ens espera inexorablement el nostre paisatge".

Això només ho pot escriure un olotí de soca-rel.

-Jo em penso que t'entenc molt bé, Joan. I comprenç -tots ho comprenem, n'estic ben segur- que no podries ser d'altra manera. I entenc perfectament bé, que quan evoques la figura de l'entranyable amic Rafael Llimona, en el llibre que, ran de la seva mort, li publicà en homenatge la Sala Parés de Barcelona, tu hi posessis el teu gra de sorra amb frases tan sentides i tan sinceres com aquestes: "Aquest paisatge era el que convenia a Rafael Llimona. És un paisatge més aviat tancat, intim, ric en petits detalls, que s'enquadra fàcilment amb arbredes i breus turons. Té alguna cosa d'interior, de casa ben parada per mans feines. Sempre en un revolt del camí ens sorprèn amb un racó insospitrat, on el verd es fa tapís, la boira cortinatge, les branques cornucòpies. És també un paisatge que ha estat treballat segles i segles, i això es descobreix en una ineludible humanització que arriba fins a l'indret més feréstec".

La persona que té una visió tan justa, precisa i emocionada del nostre paisatge és avui la persona a la qual Olot acaba de concedir la Medalla d'Argent de la Ciutat.

Em sembla que només per haver escrit aquestes paraules tan encerrades sobre el paisatge de casa nostra, només per això, mereixeria ja un premi; un enaltiment. Ningú, tan merescudament com ell, per dur penjada al pit aquesta medalla. Que sigui per molts anys!

Els teus amics som aquí, l'Ajuntament és aquí. Tothom espiritualment és aquí per fer-te justícia.

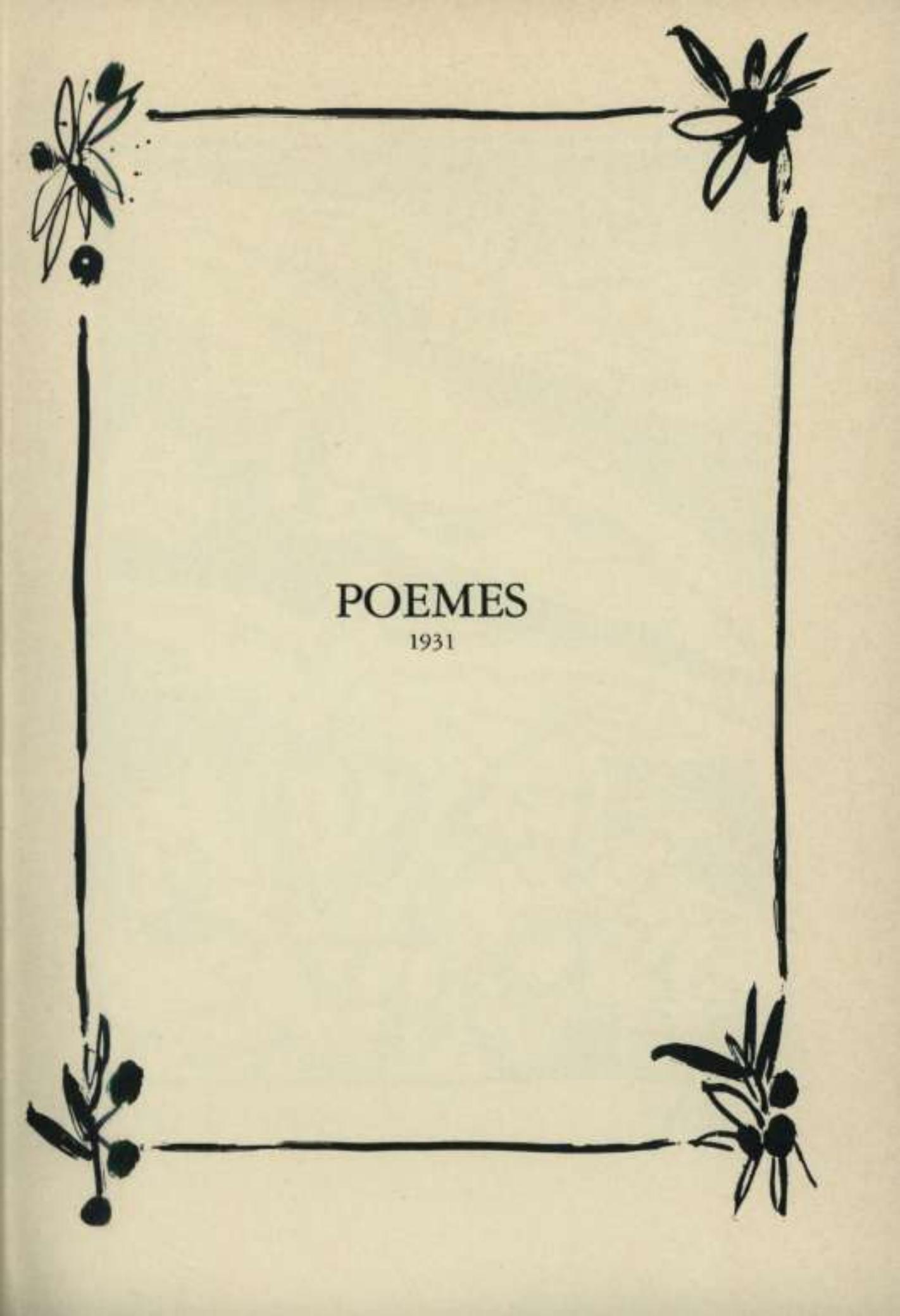
Aquesta Medalla te l'has ben guanyada. I totes n'estem contents i per això et felicitem, amb el cor a la mà: L'Ajuntament, el primer. Ell ha sabut premiar una vida de treball digne, de treball important. Ha premiat un nostre gran poeta i un excepcional escriptor. I ha sabut honorar també un home que té la gran virtut -als seus 75 anys- de no haver defallit mai; cercant tot allò que pot enriquir el seu esperit; és a dir, un home que té el gran mèrit -malgrat tot- de saber anar encara a col·legi.

Moltes gràcies.

ALEXANDRE CUÉLLAR i BASSOLS

Olot, 2 de setembre de 1988

POEMES

1931

INTERMEZZO PASSION

j. curros

INTERMEZZO PASSIONAL

I

Jo no ho vull pas, però si et ferissis
quin devessall de roses!

Per sobre de la carn
s'escamparien vives;
els dits alabastrins
s'agitarien trèmuls.

Qui cull un ram caigut,
camí de roses ràbies
que algú ha de lligar?

Jo no ho vull pas, però si et ferissis
quin devessall de roses!

II

Arriba fins al cor
perfum d'herba mullada;
de cos habilitat lliscant
i llet ràbia d'ovella.

Adéu llavis madurs,
somriures, joc de mans,
vénen nevades.

Sols vull tenir el record
d'uns ulls i d'uns cabells,
ben freqüent a freqüent la cara.

Per lla la primavera
 vindran grapatxos d'ocells,
 duent els becs florits
 de cireretes roges.

MAIG

És un camí de noies aquest camí;
no m'atreviria a anar-hi en aquella hora
perfumada i tèbia del matí.

Vénen a grans colles i a grans crits.
Com un estol de papallones
voleien els vestits.

I a contraclaror
el ritme de la sang;
essència en vas de blanc rosat color.

Duen un llibre negre sota el braç
i una mantellina que juga amb l'aire alat;
mantellina o llaç.

I l'aire, l'aire fi,
em duu de banda a banda del torrent
perfums de cabell clar i llavi fi.

Vénen del mes de Maria;
matineres cançons de ritme fácil,
silenci i melangia.

I surten i veuen el bon sol,
i el verd novell i tendre
i van a donar un volt.

Vora el riu hi ha una ombra mansa
tacada amb claps de sol;
vora el riu fa de bon fer la dansa.

Vora el riu hi ha una font clara;
ens mullarem els ulls i els llavis
perquè illuïn més encara.

Veurem les vaques i els vedells
que surten de la casa revellida;
i xerrarem amb els ocells.

I jo, immòbil, faune acult,
les miro des d'un tros enllà
amb un posat d'estult.

Sempre serà una bella imatge
la taca móbil d'un vestit
en el verd del paisatge.

Sempre serà una cosa bella
un glop d'aigua que lluu sobre la galta
i les mans que teixeixen una anella.

Sempre farà de bon mirar,
beuratge guaridor de noses,
la llàntia invencible d'un ull clar
i un cos florit de roses.

MATÍ DE DESEMBRE

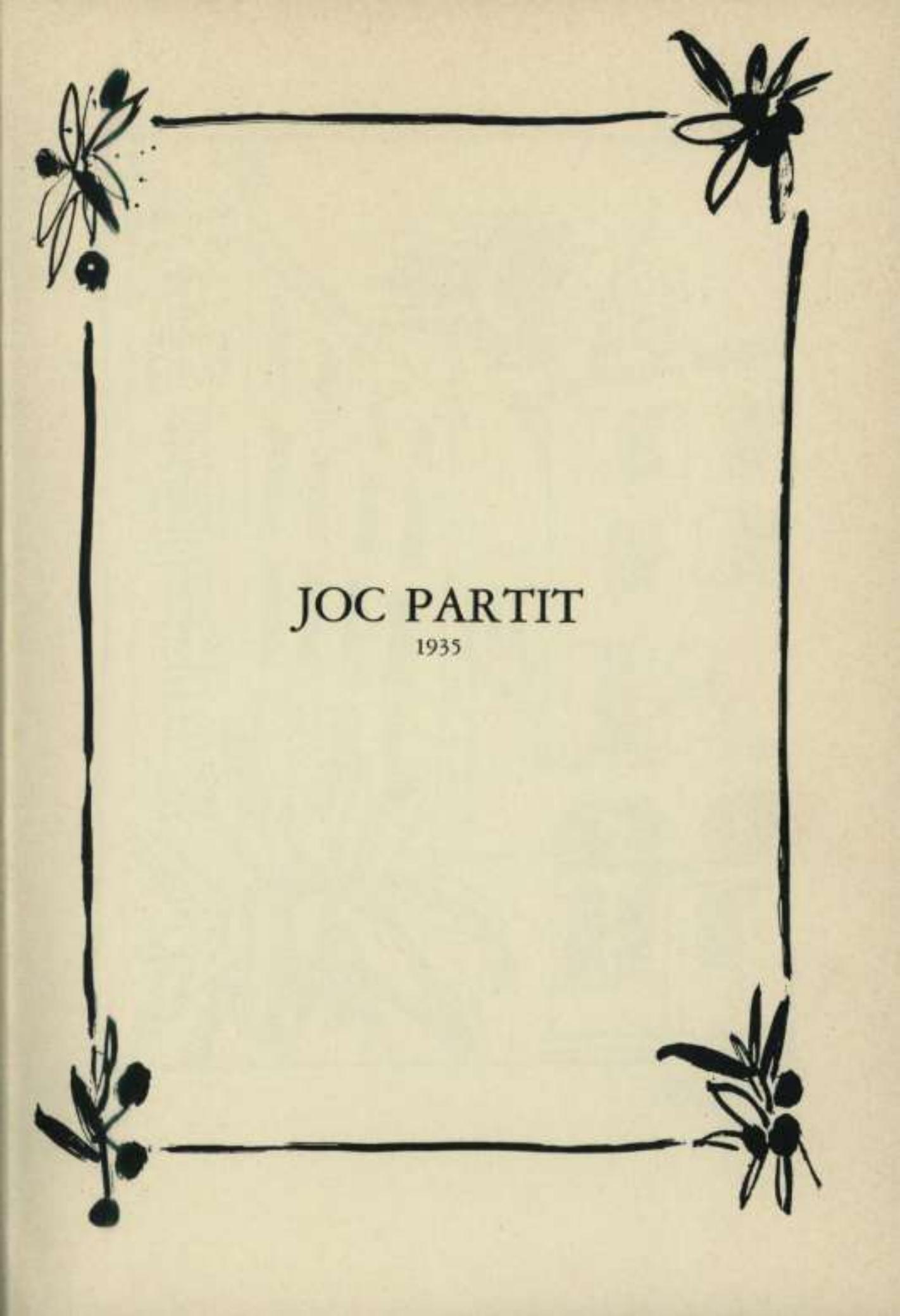
La joia dels terrats,
i la roba blanca
i el matí de desembre.

I el sol, amo de tot,
i el cel blau argentat
i la mica d'angúnia dels teulats;
les banderes de les robes desplegades dins el vent
que s'escampen, baladregen,
riuen, canten
en les rectes inlassables dels filferros.

Allà, indefinibles, els sembrats.

Tot dins el cel ben blau
que ho confon tot.

I el cel dins el safareig.

JOC PARTIT

1935

PLAC-A

J. Curos

PLAÇA

S'han glaçat rieres
i en jardins ducals
sicòmors, palmeres
i til-lers malalts.

Hi ha finestres mortes,
ressonàncies mudes
de fregar de portes
i de naus perdudes.

Porxos esquelètics
lluen sa nuesa
pels carrers ascètics
de la urbs malmesa.

Moren tot de noies
pel passeig desert;
llum de claraboies,
cel de celobert.

Càntic de campanes,
dissortat lament
d'elegants pavanes
que ha malmès el vent.

Núvols que no corren,
ulls extasiats,
figurins que esborren
els estels glaçats.

I s'ha obert tot d'una
el balcó proper;
dolça llum de lluna
bada pel carrer.

Surt una minyona
que s'estranya i riu;
de l'amor ve l'ona,
vida que somriu.

Amb la mà acanalà
les paraules breus;
al recés d'una ala
tot de somnis lleus.

I m'ha dit: Què passa?,
amb manyaga veu;
els racons de plaça
feien tornaveu.

I uns estranys profetes
desvetllaven mons;
ones d'orenetes;
ones d'avions.

TRES CANÇONS

I

M'han pres la núvia, ¿sabeu
per on navega?

Cavalls que teniu retorns,
centaures, tija d'escates,
vaixells sense esllanguiment,
ample passeig del mar blau,
camins del cel sense angúnia,
m'han pres la núvia, ¿sabeu
per on navega?

Un marge gris ignorat,
farà de llit a la núvia.

II

Sobre el pont de l'alba
¿quina cançó tenia
deixadesa de sol,
pallidesa de lluna
per fer-te vaga, amor?

¿Quina cançó tenia
llum indolent, resclosa,
randes de platja i ona,
per fer-te meva, amor?

III

L'ocell pit-roig en el bec
et duia perxina blanca,
plena de llum i d'aigua.

¡Ai, que la mar és petita,
petit vent, petita balma,
petit bleixar de l'onada!

La petita immensa, ai!

L'AVENTURA FRÀGIL

1937

CANÇO DEL MONTSÈNY

J. Casas

CANÇÓ DEL MONTSENY

Camins i als marges ginesta;
esteses de faigs i sol.
Les serres enllà s'arboren;
i tu t'apropes.

La tarda és daurada i closa;
s'allarga; li reca el món
que deixa, sencer, a les ombres.
No defalleixis.

Contempla els núvols, el blau,
i clou els ulls, per no perdre't.
Vindrà la nit. Quan t'abraci
seràs de terra.

Madura, tots els camins
rebroten al cos i canten.
Blauets i clavells i orquídies
us veig encara.

PLUJA D'AMOR

Anàvem al riu, amor;
entre les canyes, amor.
No et vaig dir res i et besava.

La pluja s'esbat, amor,
i mulla el teu cos, amor.
L'aigua del cel no ens separa.

Apropa't, si vols, amor.
Jo sóc abrigall, amor;
jo sóc abrigall i flama.

VINYES

No t'abandonaré,
    amor, amoreta,
si polida la vinya
    ens ombreja.

Frissa l'amor, defuig
    la mirada neta.
Els pàmpols en el cel
    es redrecen.

Trepig de sol en l'ombra;
    et tinc estreta;
para-sol, que la calda
    et malmena.

No dura massa, amor,
    la fruita verda:
cullen el vi dejorn,
    tot s'apressa.

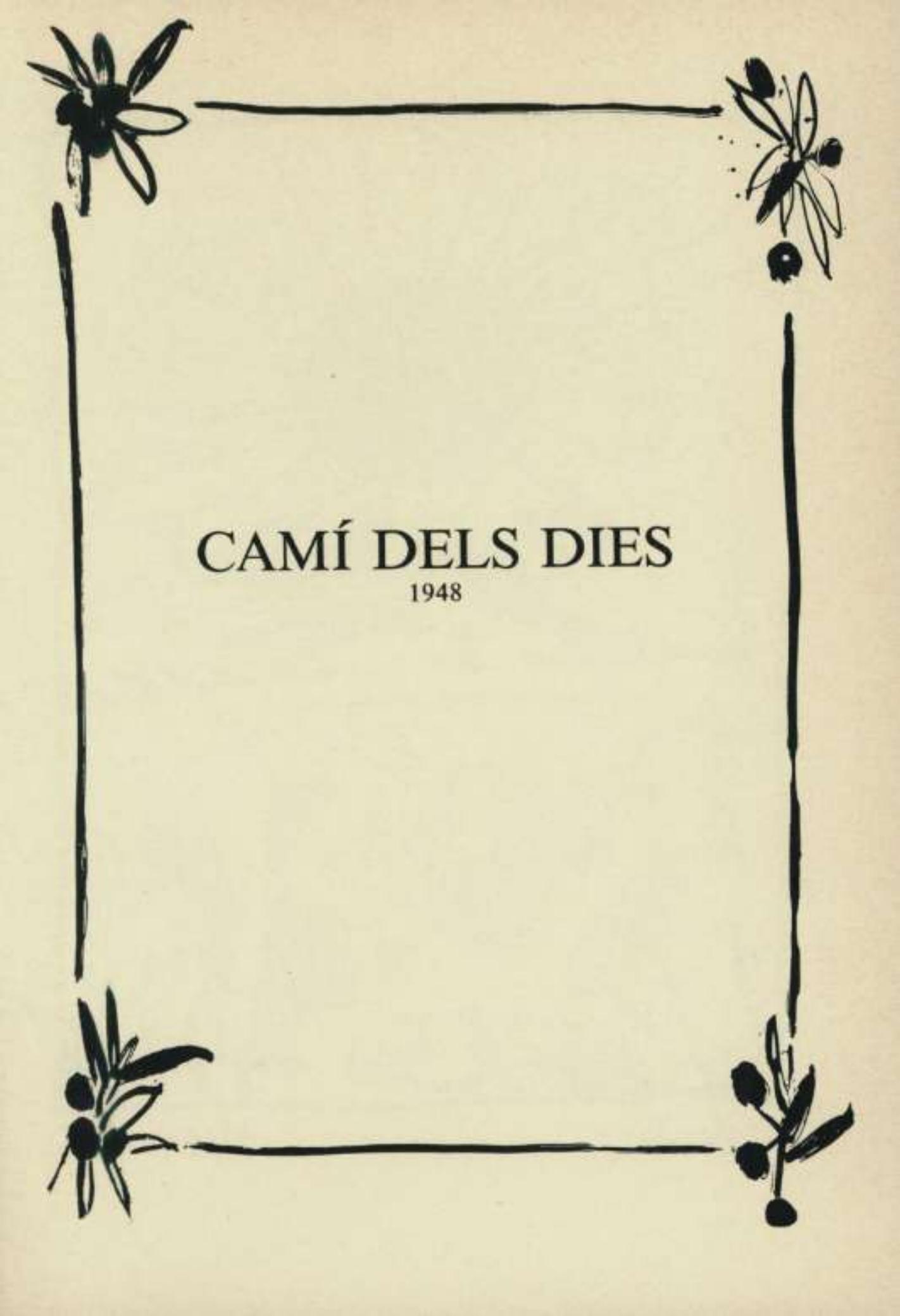
Quan s'assequen els pàmpols
    les pluges vénen.
Ai! t'abandonaré
    amor, amoreta.

"BOIRA DE LLUM DE PLATA..."

Boira de llum, de plata.
Sento l'ocell i no el veig—
vila encantada.

Camins que no van enlloc.
Floria l'arbre d'hivern—
collita vaga.

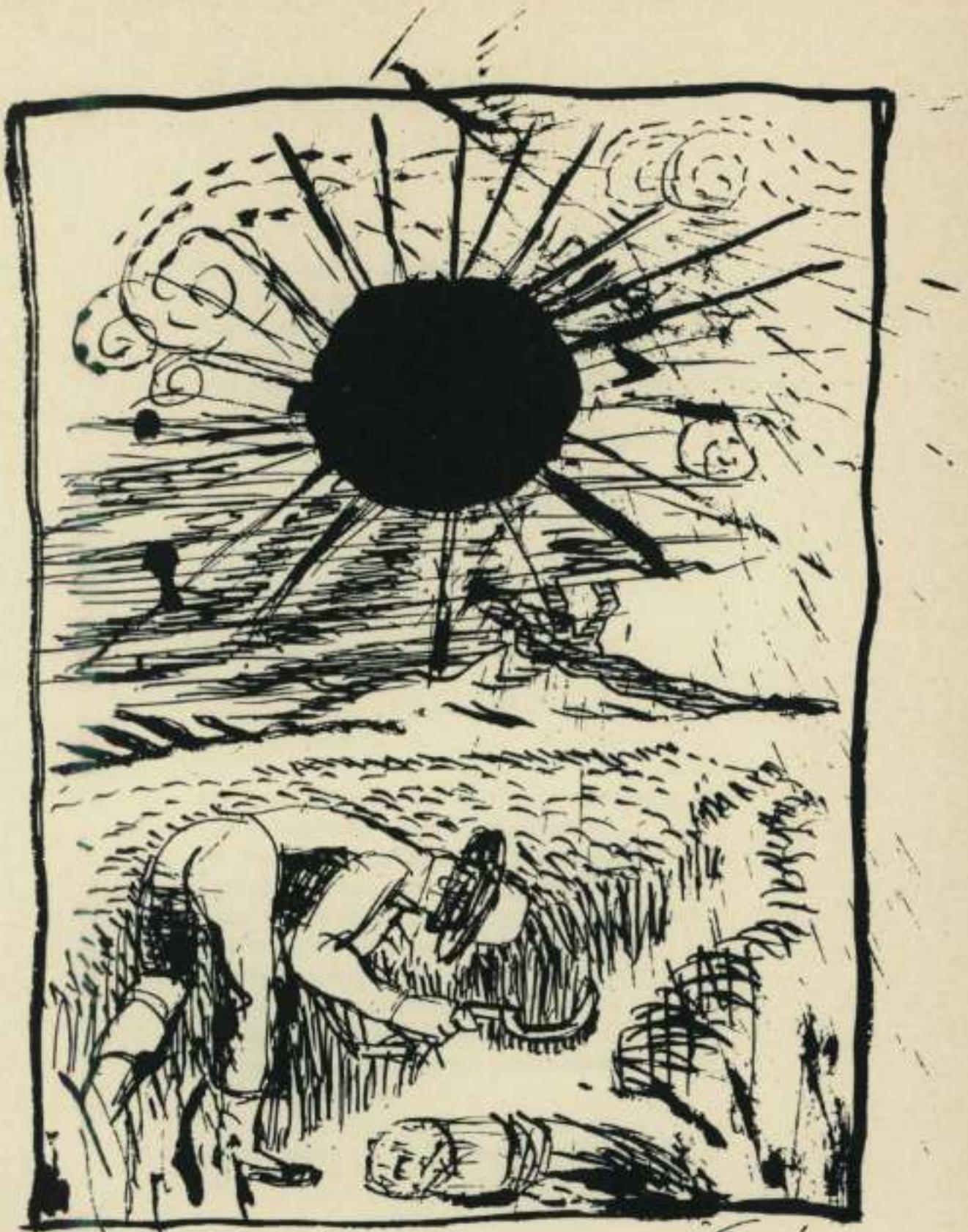
Si em perdo serà en el somni,
boira de llum, de plata.

CAMÍ DELS DIES

1948

EMA DE VAN GOGH

J. C. Porras

AQUELL INDRET

Aquell indret era un indret feliç.
M'hi perdia sovint, solitari
o amb un amic callat. Les fulles d'argent
i d'un verd mat lluïen al sol furgador.
Una pau de molts anys als marges i als prats s'aplegava.

Brots tendres creixien pertot, i flors pàl·lides.
Tot era gerd a l'estiu i gebrat a l'hivern.
Un cap-al-tard més ràpid l'ombra adollava
en l'espai reclòs, indecis. Sabíem
que molt prop, al tossal, encara el sol era l'amo.
I ens abellia saber-nos tan íntims
en la quieta efusió d'aquell sot
que amors de pastor i d'ocells escollien
per aixopluc fortuit,
sagrat a la vida i a la pau del qui cerqui
una clara bellesa.

Però tolls de fang colgaren l'herba tan tendra,
es corrugaren les mates, esdevingueren
els blauets més pàl·lids, callà el ventijol,
les fulles en un arranc sobtat tremolaren,
s'obri un cel de pànic i emergí, espès, el silenci.
Tot era trist i àrid, estranyament callat
a la vida, calcigat per l'unglot
d'un monstre que fibla la terra
tan ampla, arrasant els brots tendres,
deixant pertot una enorme taca vermella
i un tuf d'incendi.

Aquell indret era un indret feliç...

DIADA DELS MORTS EN UN ANY DE GUERRA

Sense destorb els cementiris corren,
ignoren murs i s'esllavissen. Drets,
no sols xiprers vetllen els morts. Tot arbre
colga records entre celatges freds.

El dolç terrer clavetejat de sang
en l'aire brunz de trepidant història.
Colgats i tot, viuen els morts; encar
alenen en el fang i en la memòria.

Àdhuc el cos que l'aire prest corromp
en marge trist que cap al sol s'inclina,
tot esperant la resurrecció,
en ploma o riu o dintre el vent camina.

El fang que es pasta com el pa en el forn
de moltes vides aplegà fortuna.
¿Què fou d'això que dintre el sol daurat
visqué feliç o somnià a la lluna?

Oh terra vasta per l'amor intens
i encara rica que promesa exhales:
l'herbei amarg esdevindrà llet dolça;
amb sang, donzella, compra amor les gales!

Si tot es vincla i és ardent i trist,
duren clavells i neixen violetes,
asserenades de saber que els plors
fruiten ulls negres en obscures pletes.

Matí d'hivern caminaré pel món,
la terra fosca brostarà per dins;
llavors colgada per la rella dura
assaja, ardida, arrecerats carmins.

Vida de flors que congià la mort.
Brutal ardència va pintar de foc
pètals i calzes: són obscur, difícils,
els cants, la dansa, el més ingràvid joc.

La gràcia signa els esquelets nocturns,
oh primavera dintre els cementiris!
Noies que xisclen furiosament;
la pols m'ofega i el perfum dels lliris.

COM EN EL RIU LA PEDRA

Bé et cal el son i el llarg oblit,
les anyades que llaurin. Cap record
enterbolint aquesta amarga nit.
Com en el riu la pedra, maduri el cor.

ELS JOVES

Somreien a l'esperança els perfets, els intactes.
Ignoraven que la mort també fou creada per a ells.
Quan entrà l'enfiladissa dels jardins ses hores,
en tot havien pensat: en l'amor fres i tendre
de les dones, el cel llunyà i els ocells del capvespre,
l'afany de la nit, la llum taciturna del geni,
els fills com un llevat dels anys, l'aigua que s'empeny
sense rescloses, lliscant sobre pedres i molsa.

En tot havien pensat, menys en aquest trepig de la sang
en els camps desolats que vanament omplia
l'espetec de les armes; tot, menys aquest mirar al cel
amb les ninetes buides. Això era nou per a ells.
Però compliren sense recel, com aquell qui paga
comptes oblidats del pare, per l'honor del nom;
allò que no era d'ells i que, potser, volien rompre,
sobtadament va dominar-los, com un llevant arravatat,
molt més fort que l'enfiladissa dels jardins,
que l'aigua i que les roses; potser perquè era estrany
i gran, impalpable, i es nodria d'un august silenci,
del camí de la sang també sense rescloses.

CANÇÓ

El clos dels prats, tèbia cambra,
m'enterbolí el sentit;
fou el cel llis, color d'ambre,
en els seus ulls un crit.

Cobricelava l'arbreda
aquell racó escondit;
flonjor i aroma de seda
quan caigué el vestit.

El sol ponent dues roses
obria en el seu pit;
eren magnòlies descloses
en arribar la nit.

No tinc memòria de tanques
en el camí cedit;
en un desmai d'aigües blanques
el món s'havia esllanguit.

Quan la deixí, redossada
entre l'herbei humit,
tenia pols d'estelada
sobre el seu cos rendit.

ENLLÀ

Prou he sentit en un moment escàs
l'afany d'un cos teu, meu, que tèrbol s'estenia
cap a un tot lligat. I en aquest llaç
august i taciturn, l'ànima al vol s'obria
de l'esperança, com si, dolç, l'abraç
fos fort per ofegar la nostra melangia.

Però quan s'esllangueix en el meu pit
el teu front que es sotmet a un somni que arriba,
em trobo sol en la mateixa nit
que ens acollí propícia i aixoplugà en sa riba.
Al meu davant, un camí resseguit
en nau tempestejada, al meu govern esquiva.

El que he tingut del teu somrís mortal
fou àngel pressentint la llum que ens és defesa;
l'esclat més poderós era malalt,
descompartits, els caps, en l'hora més encesa
presagiaven, impotents, el mal
de la deu de l'amor, que és pols en sa escomesa.

Qui sap si morts traspassarem el clos
que ens feia dos estranys! Avui, cap hora blana
mitigarà la febre del meu cos,
quan el teu front tan bell somnia i s'agermana
a la lluor d'un món que em deixa exclòs;
massa pur i feliç per a ma fúria vana.

PLACETA DE VILAFRANCA

Placeta de sant Joan,
pintada amb tons d'aquarella;
mantega de temple sant
i blau de cel que s'encela;
arbres d'un verd expectant
que el gris dels porxos entela.

Hi anàvem a mig matí;
l' hora era massa quieta.
Infants en ròtol mesquí
s'arremoraven. Retreta,
l'aigua que en recs s'esbandí,
pel broc de pedra s'espleta.

Hi anàvem més cap al tard;
noies s'hi esqueien, lasses,
amb un enyor a l'esguard;
promeses fil tren llurs passes;
s'aixequen del cor covard
i es migren, tostems escasses.

El cel advera el neguit.
Somriu, en la llum incerta,
una ala d'ocell petit
que inflà la natura inerta
d'un fec brunzent i d'un crit;
ràpid atzur que es desperta.

El cor en flocs es desfà,
que aquest ressò massa dura;
s'aplomen ombres, i en va
encenen, groga mixtura,
fanals misèrtims, malsà
tribut d'una bruixa obscura.

Si plou, tot queda somort.
Degoten aigua les fulles,
plaça estremida d'un cor
de veus alades que embulles;
camino fent el cor fort,
marrit de plors i despulles.

INFANT

Tots els jardins s'han fet per tu,
i les flors i les pedres.
No intentis saber més: mira
la llum penjada a l'arbre.

Quan seràs gran, oblidaràs
aquesta pau divina.
I, sense esment, tindràs enyor
del que ara tens i et sobra.

ELL

Prou volia quedar-se quan els blats eren alts
i feia bo d'ajeure's sota l'ombra dels rourers.
Com hauria estar fàcil tenir fills i una dona,
madurar lentament com les messes pairals!

Però ell és distint: com l'aigua brunz avall
i creu en morts il·lustres. Per què fuges? —li dèiem
nosaltres i les coses. Feia adéu, un matí,
amb la mà, i el seu pas ressonava en la vall.

Em creix en el record com un gran rei antic.
Oh, si és viu, on sigui, aures l'abriguin! Mort,
s'encrespi irat el vent damunt la pia tomba.
El sé, viu, mort, on sigui, més poderós i ric.

TEMA DE RENOIR

Daurada de sol, la petita ciutat
vigila el passeig que per l'herba es retarda;
vestides de flors, mussolina, brocat,
les dames es miren i miren la tarda.

TEMA DE VAN GOGH

Només el blat i el vent; només el vent i el blat.
El segador, la falç i l'ample sol que bat.

Com es retorç el món! De tan madur s'encén.
Fossis, oh sol, cansat; fossis, oh vent, clement!

Com un alè d'infern, com un delit d'orat,
ombra enyorada arreu, càstig d'un déu irat.

El blat es torna pa, l'or esdevé forment.
Oh sol, oh blat, oh vent, oh gran Migdia ardent!

EL FILL

Plor d'infant, enllà de la nit,
m'allunya la veu del carrer.
En el silenci dur m'exalta
el pit l'afany llarg de la vida.

Mesura el temps, no t'estronquis.
Nodrit de ta pena pueril,
la nit se'm fa dolça, el respir
s'empara a un ritme i al cant.

I si callés de sobte ta veu,
allau de fantasmes en flota,
s'agitaria en el cor indefens,
calfred, necessitat de mare.

M'has llançat del tot a l'arrel:
igonoró el meu començament,
no veig la meva mort, suspès
a un regne obscur que em traspassa.

¿Seré jo en el futur un nom
distint o tan sols aquest plor
cabdellant l'enigma sagrat
de pares i fills cap a l'ombra?

La sang s'apila en el passat,
i en el demà m'espera la sang.

COMIAT

En el tumult dels cors, quan amb pressa
les mans s'aixequen voleiant, jo us veia.
Vosaltres hauríeu volgut retardar un moment
aquest efímer llegat del temps. No foren
complets els adéus, i les paraules es delien
per trobar el seu camí.

Tot queda en l'indefinit. En el demà boirós
que serà distint del que ara imagineu,
perquè tot passa, àdhuc aquest vel de llàgrimes
que us entelava els ulls.
Els homes en actes inacabats aixequem
la imatge de la nostra impotència.
I no dura el que val més: el pur desig,
el sentiment que va elevar aquesta hora.

PRIMAVERA

Tot és distint, harmoniós.
Les fulles no saben per què neixen.
L'aigua, com un doll de carícies
i el respirar feliç,
es precipita avall.

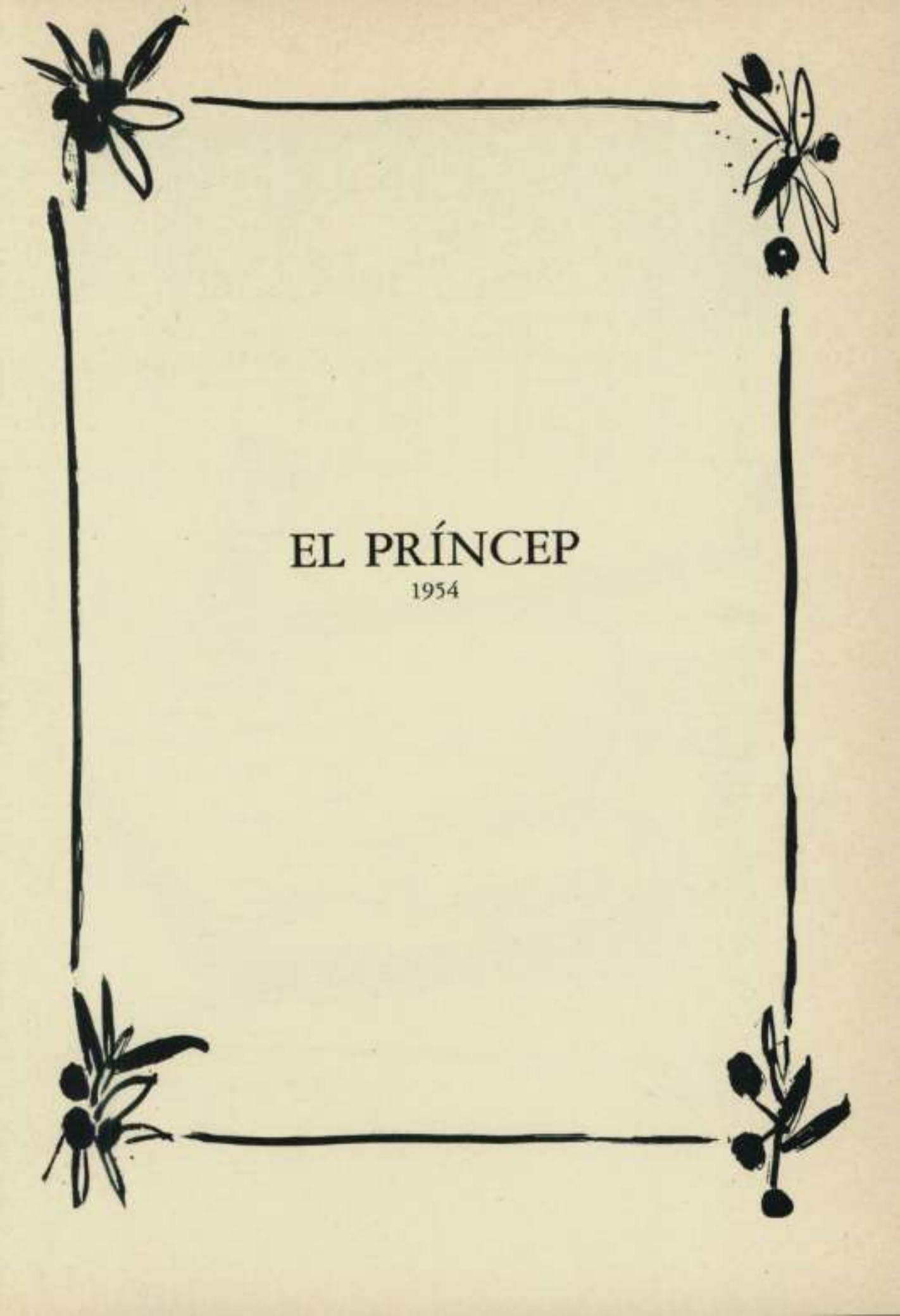
I el verd unànim s'excita
cap a una exaltació de perfum.
Així la terra molla i les primeres flors,
així la papallona i el núvol fugitiu.

Només el rossinyol
amb el seu cant em retorna
a la meva tristesa,
al so greu de les coses.

MORIR

I morir pot ser bell,
quan tot es trenca i una veu et crida
cap a un destí més alt.
Llavors la sang com l'aigua
damunt la terra cau,
la saba creix fins a la flor i el fruit
en els teus camps pairals.

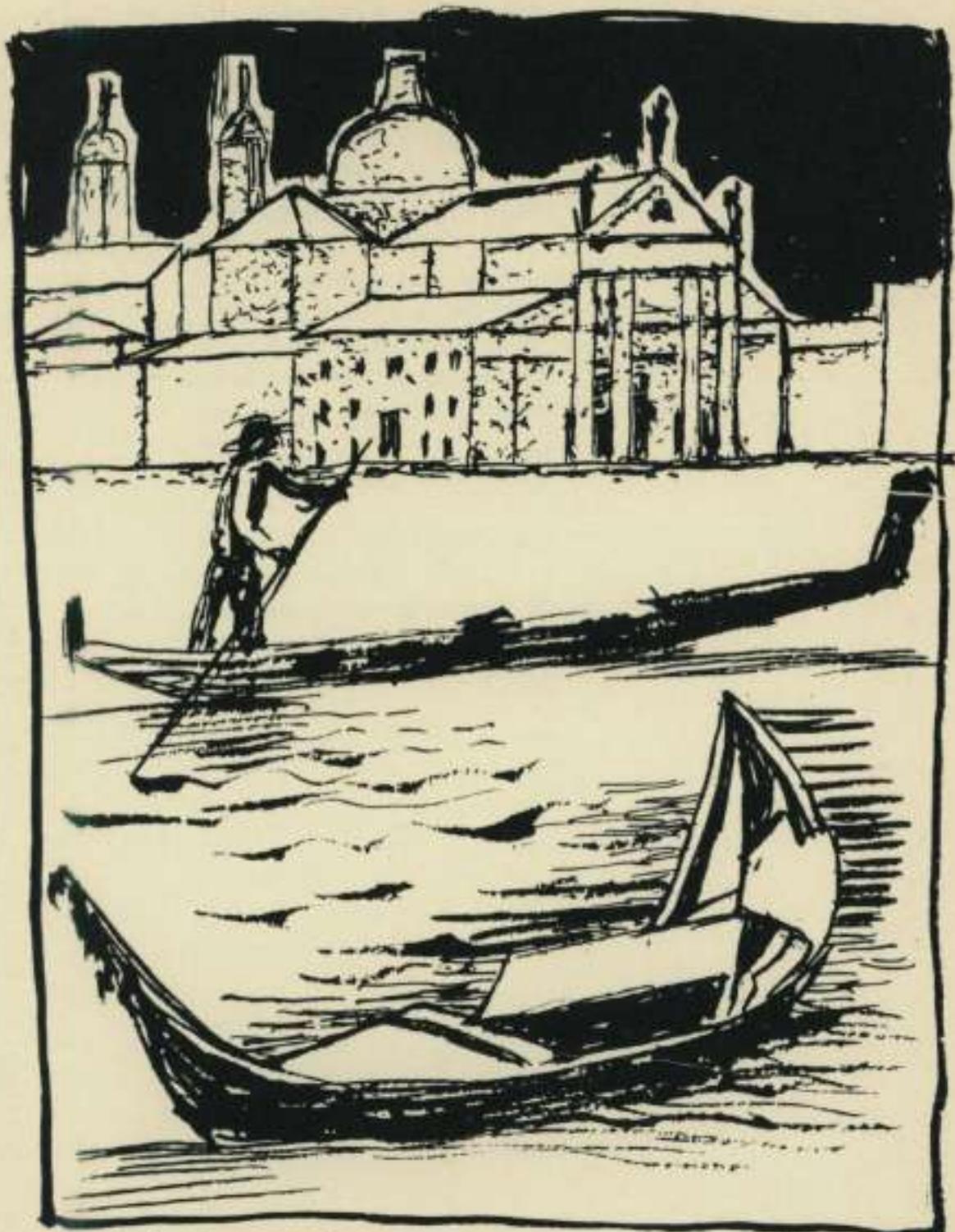
Però simplement, sense cap gest
estrany, com si tot fos senzill
i pur en el camí dels dies.
Així s'aixeca el sol o ve la nit
i estimem.

EL PRÍNCEP

1954

VEACIA i EMPRES

J. C. V. 203

EL JARDÍ

El plàtan i l'arbre de les boles.

No el pi d'amor vora la mar salada,
no el faig lluent com un matí de guerra,
no l'olivera amb cendra de la vida,
no el roure vell de la malenconia,
no el xiprer fosc com estendard de mort.

El plàtan i l'arbre de les boles.

Petita, bona, dolça vida nostra,
com t'estimàvem!
Cap pensament on s'arrelés la por.
Tot era nou, feliç,
tot era estrany i sense cap recel.

VENÈCIA I EMPÚRIES

Tot l'encís de Venècia són els carrers fets d'aigua,
i l'aigua no és blava com si fossim a Empúries;
s'escorre sense pressa sota els ponts que l'abriguen,
talment aquesta mort que cada nit ens ronda.

Els bots per navegar-hi són estirats i negres,
es perdren entre els marbres cisellats dels palaus,
i plou quietament en el pou de la vida,
com si no existís la mar blava d'Empúries.

El silenci s'abat en les aigües podrides
que descalcen els murs de casals i de temples;
talment aquesta mort que cada nit ens crida
cobrint d'ombra per sempre la muralla d'Empúries.

Tu has vist el millor: somniar és possible.
Aquells canals tan negres podrien ésser blaus,
quan als ulls hi ha només la mar dolça d'Empúries.
Jo he vist el temps bell i la mort que s'apropa.

JACOB

Deixa'm una vegada només, com Jacob,
vèncer l'Àngel, l'inconegut, el rar, l'impossible.
Que el que d'imatge teva al fons de mi somnií,
s'aixequi bravament i creï.
Que els plors arribin fins al cel.
Faci's, Senyor, la teva voluntat,
però que sigui la meva una vegada només.
Escolta:
no he demanat ni l'or ni la glòria,
he demanat la vida del meu fill.
Ja ho sé: no del desig ni del voler de la carn
són nats, sinó de Déu.
Però, en el camí que em duia cap a una altra vida,
la més gran esperança es va lligar
a la meva sement cooperadora:
això també de Tu venia.
Parla'm, parla'm, seré obedient,
el que cal ho saps Tu, el millor ho saps Tu,
però la teva veu no s'ha fet per a la meva orella,
tota la teva veu com el tro i la fúria i la mort.
Jo visc entre paraules i somnis i vels,
visc voltat dels arbres i del sol,
veig les dones i els nens cap a la font de plata,
els dies van llançar-me per camins d'aventura,
em comunico amb Tu a través dels meus versos.
Miserable, la vida em prem i m'aixeca.
Des de la vall de l'ombra i de la mort,
vull ignorar el que ha d'ésser: el bo, el perfecte.
Et prego, et fórco:
mai no t'he obeit tant com ara que et contrasto.

FORA DE PORT

Em pesa tot el cap i el cor,
miro la tarda defallent
com un missatge de la mort
que sap, segura, el seu moment.

Que lleu i escàs aquest suport
que ens duia a tendre floriment!
Quan el trepig era més fort,
se'ns ha romput l'encantament.

Viurem des d'ara en el record,
fills de la boira i del lament,
i ens quedarem fora de port,
embarrancats, inútilment.

LA VERITAT

Hauria estat un amor com els dies.
Cap pregunta calia, bat la sang
com el respir i sembla nostra
la flor del temps, l'esvelta arrogància.

Però conèixer en veritat això
que ens venç i il·lumina, això
que ens porta al plor i a la mort,
també és com una altra naixença.

Mai no diré què m'estimava més.
Ara sóc presoner dins l'alta torre,
i xiscla el vent i no em coneix ningú.
Però Déu sap, i tu també, i escoltes.

RECORDS D'EMPÚRIES

Antic d'amor, port de la llum,
hem amarrat la nostra barca;
no sé qui fou el constructor,
som innocents, han passat segles.

Érem dejuns d'aquest salobre,
fills del bon temps, de l'esperança;
naixem avui tan de la mar
on creix el mite.

Hores de pau ens aplegaven
en el migjorn assolellat,
mirant el mur fet or i mel
i el blau en calma.

Mentre navega el cos petit,
mentre la duna va creixent
i l'arrossar és verd de son
i en el canal camina l'aigua.

Quan a l'església dorm l'encant
d'un trist pitxer de flors de seda;
quan el llatí no té perfum
i és signe i ombra.

Escopetada al gavià,
aqueLL minyó que reia sempre;
jo m'he parat en els camins,
Cinc-claus que barren l'embranzida.

Venus es treia el seu cinyell
i s'ha tornat signe de pedra;
a penes riu en els camins
extraviats cap a l'encesa.

Hi ha correnties en la mar,
una ciurat que va clamant
en els fanals, les teranyines
que han cobejat l'escata.

Prou he dictat faules d'amor
sobre cavalls de tramuntana
i t'he contat el dol del món
com blat que creix i ignora.

M'han consolar en nits serenes
els tamarius i aquests baladres,
he pressentit dintre la fosca
la gran muralla ombrívola.

Com un vaixell embarrancat
en el coster de l'elegia;
alga podrida en els carreus,
damunt davall el cant de l'ona.

Tu has jugat, infant, a fet,
en els vials de l'urbs desfeta;
t'has aixecat com de puntetes
fins on arriben els miracles.

També hem viscut en el serral,
escalf de gres entre les runes
que el temps abat, indiferents
nosaltres i elles.

T'ho vaig contar quan ve la nit
sense trepig a la terrassa,
quan les estrelles s'han girat,
quan tot és fosc i plora.

Quan t'adormies defallint
perquè la vida espanta,
i hem cobejat un camí cert
i no sabíem estimar-lo.

Ho vaig aprendre en els vells llibres,
ara m'ensenya l'enyoança;
la voluptat del meu saber
en plor fruitava.

Així són vius aquests records:
la mort els persignava.

PELEGRÍ A SARAGOSSA

Tots dos vindrièm, et vaig dir:
ara vinc sol, sense esperança.

Quan he sortit, la gran ciutat
era de plata i treballava.

Després he vist el camafeu
de Montserrat, flama morada;

i l'aigua esquiva dels canals
que m'endolcien l'ànima.

Hora foscant, la Seu de Lleida
ha criat corbs i un cel de xiscles.

Fraga dormia, vora el Cinca,
el son espès dels seus fruiters.

La nit s'estén sobre el Monegros
com una bèstia desplomada.

L'Ebre transita més enllà,
amb la fatiga de les hortes.

Tots dos vindrièm, et vaig dir,
i arribo sol, sense esperança.

Verge Maria, acompanyeu-me:
el cor em pesa com un còdol.

Els llums que tens i el teu vestit
fan pampallugues i em trasbalsen.

Si ja no em planyo del meu fat,
bé necessito el teu miracle.

Que pugui beure el vi que em toca,
més trist que abans, però en la calma.

Tots dos vindrièm, et vaig dir,
i arribo sol, sense esperança.

LA FAGEDA

Hem anat fins al cor de la fageda,
hem anat bosc endins i t'he trobat,
matí perdut de l'ànima.

Quan ja declina el temps i sense afany
el cor no espera un altre abril.
L'amor d'abans nasqué per a trobar
el rovell i la molsa de les pedres,
l'ensonyat pleniluni d'aquests troncs
i aquesta aigua de fulles que tremola.

Llavors era més jove el pas, i la fageda
naixia als ulls com en el jorn primer.
Més jove encara avui potser la veus,
tu que ja habites en cambres sense temps,
mentre camino sol i sé que és vella,
fins que no arribi el vent que obre les portes.

EL TEMPS

Creix en el temps l'arrel del que hem viscut
i es va fent gran l'arbre de la malenconia:
envellir és com el tresor submergit
al fons del mar.

Prou s'aquieten les aigües al bon temps,
i torna a créixer la sang i la tendresa;
oblidar quasi és fàcil i riure,
però el tresor al fons del mar perdura.

HISTÒRIA

Era un àngel que feia el seu camí
i sojornava uns anys a casa nostra.
Ens partírem el pa; tot era alegre.
Ara torna a ser fora.

PER AQUEST MISTERI

1962

«ES L'ÚNIC DELS QUE HAN MORT-->

J. Carreté

"T'HA TOCAT EL MILLOR..."

T'ha tocar el millor
però no l'escassa, dolorosa vida.
Amb quin sagrat horror
rebràs a Déu quan ve
en el tombant del dia o de la nit.
Gloriós, armat, sense cap límit
en la seva possessió.

Ànima, petita sempre, pensa:
sóc la guerra buida i m'omple l'aigua,
sóc l'arbre immòbil i m'assota el vent,
sóc el camí desert i algú em trepitja,
neixo quan moro a tot.

"ÉS L'ÚNIC DELS QUE HAN MORT..."

És l'únic dels que han mort
que no deixà cap rastre;
el rastre és Ell mateix
vivint entre nosaltres.

Són vans el pensament,
el somni, la nostàlgia...
Ell era el pa i el vi
i deia que el mengéssim.

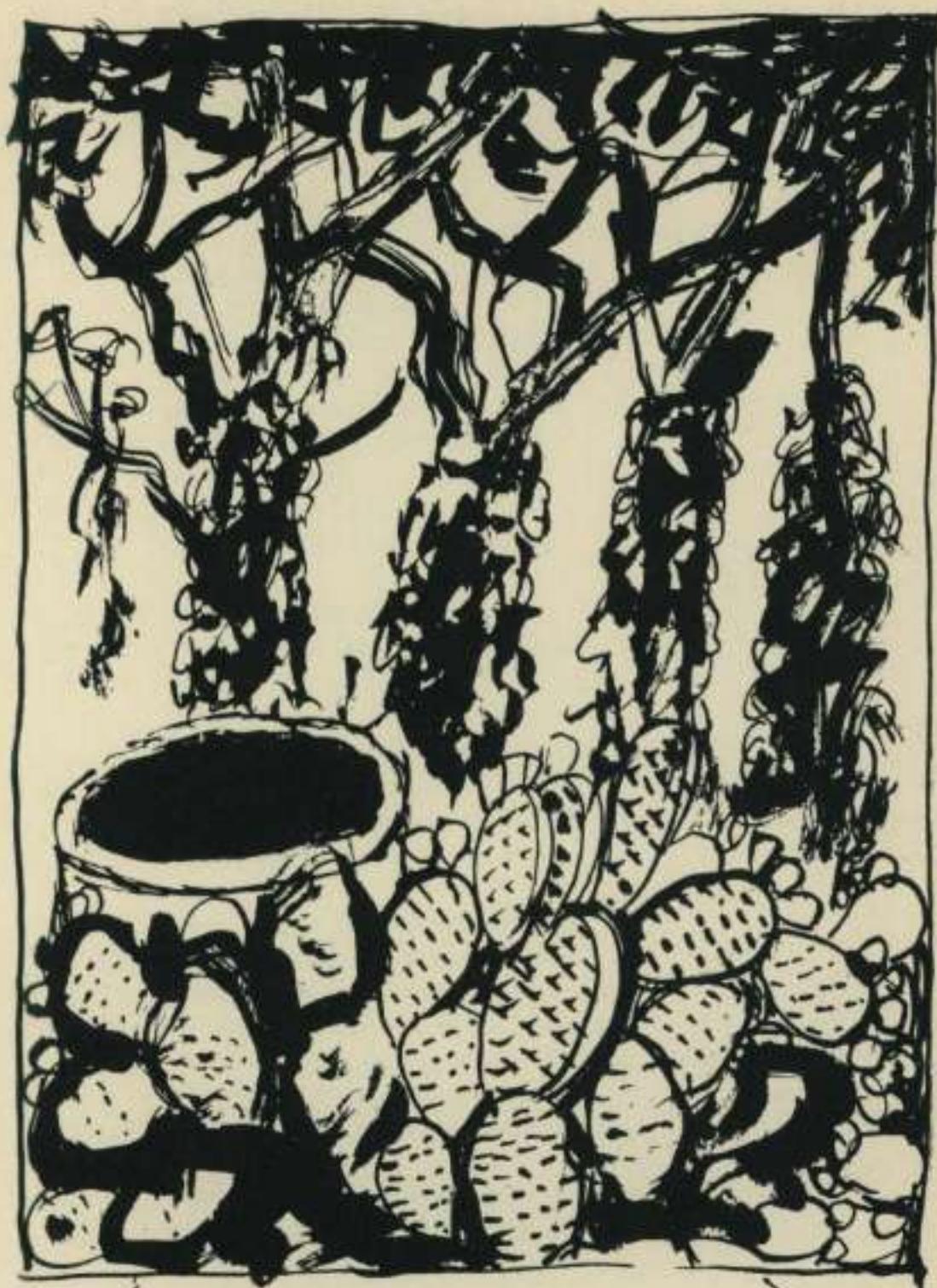
La boira dels humans
ja saps qui la contrasta:
perquè no moris mai
asseu-te a la taula.

QUAN TOT ES TRENCÀ

1969

MEMORIA DE EDERICO GARCÍA LORCA

J. C. Wro's

MEMÒRIA DE FEDERICO GARCÍA LORCA

Els joncs i els palets de riera
han retallat l'escena.
Si camino vacil·lant sobre l'asfalt
això no és tu, em dic.
La calç escrostissada sí,
i sobretot aquell aire platejat
que ens conduïa cap a la veu
que implora i s'encén
en l'última cançó interrompuda.

El teu país de nord i sud,
el Mulhacén blavós, aquelles hortes
aprimant-se a l'horitzó ple d'alarits.
Espessa fronda d'Àngel Ganivet,
aigua de sèquia i heures en els troncs.
Però, després, les figueres de moro,
el vermell de la sang sobre la calç
i el negre en el brocal del pou.

A tu et toca la mort dels escollits.
Recorda el trobador de gaia rima,
Guillem de Cavestany del cor menjat.
Recorda el vespre de Li-Po immòbil
com un esfinx de jade al clar de lluna.
Recorda el cavaller sense esperança,
a la flor dels seus anys mort Garcilaso.

Com ells, romanç, lleenda.
A la fira dels dies el teu nom
es vesteix amb draps multicolors
per al gran espectacle.

El gest, el gest va ser la teva força,
aquella crispació sense consol
que poaves en antiquíssims cants
o en tu mateix.

Ja tenen un eco fidelíssim
totes les hores de l'espant.

Però jo també vull recordar
quan viu i dolç tot això era
una ombra blava als ulls,
quan reies o cantaves
i encara rambles, nits, vint anys, Doña Rosita,
només un vers perdut t'encimbellava
fins al tossal sagrat.

MEMÒRIA DE CARLES RIBA

Ítaca aspra,
¿com viuriem
si el teu somni allunyat
s'enfonsés per sempre?

Recordo Ulisses amb enveja.
Ell sabia on anar
a través del mar
que ofrena nits i llunes,
cabelleres i vents,
oblít i mort.

Però nosaltres
ens mantenim insomnes,
sense suport a penes.
Necessitem el cant, la folla esperança.
Comprendre que érem
abans i sempre.
En el passat es fortifica
l'única arrel que ens salva.
Tot són noms, història,
una llegenda d'or,
fills d'una sang cansada.

En la memòria es crea
allò que ens fa vivents.
Oh! no moris mai
vella olivera grisa:
aixeca't sempre, sol
d'un nodridor orient.
Et necessito, Ítaca,
Ulisses, vell company,
veu que m'arriba intacta.

ELS TRES CAVALLS

El cavall blanc,
el cavall taronja,
el cavall rosa.

Anirem a la serra a veure el temps,
el Senyor Temps que porta barbes blanques
i ha fet florir els arços dels marjals
perquè no es cansa mai.

El cavall roig,
el cavall vermel·l,.
el cavall blau.

Anirem a la selva sense fons,
a l'Àfrica dels mapes i dels somnis
on són tants els llocs per explorar
i el sol és poderós.

El cavall gris,
el cavall sirena,
el cavall negre.

Anirem al pol nord on no hi ha son
a l'estiu i es dorm a la hivernada;
i els paral·lels s'aprimen i es confonen
i fan només un punt.

EL PASSAT I EL FUTUR

Va néixer aquí el meu pare.
Els avis, més amunt,
segurs a la muntanya.

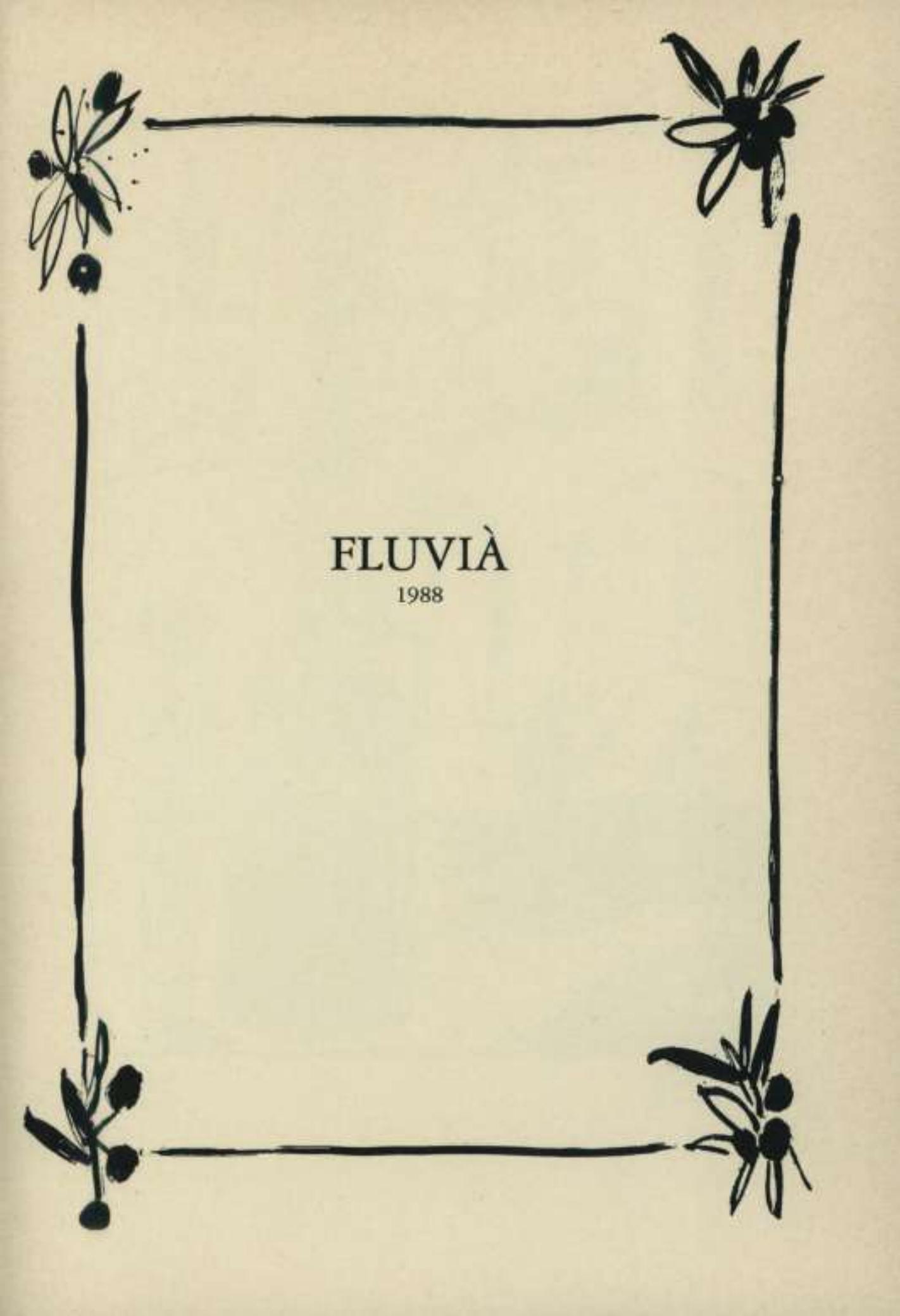
Eren gent aspriva,
pagesa i artesana.
Conreaven els camps
i teixien el cànem
en la baluerna de fusta
que ara veig al museu.

Eren gent honrada i obscura.
Potser, el rossinyol
fregava els seus somnis
en el matí lluent.

Em dic Milany, Llaers,
i la Vila i la Bauma.
Em dic aquests noms que persisteixen
en els llibres geogràfics.
Quan camino d'esma pel món
m'oblido de qui sóc,
però em canta a la sang
els segles que s'apilen,
les hores escolades.

Sóc vell com els crepuscles
i visc les primaveres
insomnes del passat.
Quan sigui mort encara
viuré en tots vosaltres.

FLUVIÀ

1988

BESAO

flavio

L'ALEXANDRÍ SE'M TRENCÀ

Tots els anys van trenant la seva madeixa.
Quan érem nens jugàvem a fet sense parar
i al jardí hi havia una llum de maragda.
Els estels a la nit em dictaven poesies.

Ara el temps se'm plany i la paraula és trista.
Els camins de petit ja no em serveixen per córrer.
M'he cansat de la gent i de les coses que em diuen,
la tarda és massa lenta i el crepuscle s'allarga.

L'alexandrí se'm trenca com si no tingués força
la vida és massa breu i l'art mai no s'acaba.
Però encara dic els mots que em vénen a l'orella
i la memòria em venç com més la mort s'apropa.

BESALÚ

Els jueus s'establiren a la vora del riu.
El castell dels comtes s'encimbellava més amunt
i Tallaferro s'ha perdut a la muntanya.
Tot això el Pare Nolasc del Molar m'ho explicava.

A Milany i Llaers aprenguérem les lletres.
Quina tarda de blat a l'era assolellada!
Quan venia la nit les galeries feien
un gran escenari d'estrelles i galàxies.

El romànic construïa aquelles primaveres
i jugàvem a fet al claustre de Ripoll.
Fatigats ens assèiem davant la portalada
"la Bíblia al cor de Catalunya impresa".

Encara no he perdut aquell impuls primer.
Em retrobo seguint els viaranys de sempre
on s'aboquen els anys i els somnis impossibles.
Vaig resseguint l'escorça dels arbres que no cauen.

Si passo comptes penso que no he viscut en va,
alguna cosa queda per als altres que vindran.
Tot és com aquest cel que encara m'acompanya
i els morts allargassaven les hores que em restaven.

EL PONT TRAVESSA EL RIU

Ens crèiem que tot era assequible
i pujàvem ardis cap als cimals;
conqueríem reialmes inventats i plantàvem banderes,
tot era camí dret i una gran esperança.

Oh Tallafarro dels meus jocs d'infant,
he jugat amb el teu nom a la casa de nines!
Érem guerrers amb armesos brunyits
i unes noies molt llànguides a dalt del torricó.

Les golfes eren plenes de tresors devastats
però en feiem grans palaus de cambres on t'hi perds.
Hi havia per al somni un riu sense fronteres,
els cavallers i les nines s'estimaven.

Per Sous i Comanegra pujàvem els repeus
que cavalcà Gentil de la clara mirada.
Moriren els herois i prosperen els mites,
les noies es pentinen les trenes daurades.

Com han passat els anys sobre la pell usada!
Però encara en transparència
veig el rostre somniós i la mà que tremola.
El pont travessa el riu i el Canigó rutila.

ÍNDEX

- Justificació del tiratge
Portada
Introducció de l'alcalde d'Olot, Pere Macias i Arau
"Joan Teixidor". Reproducció d'un aiguafort
realitzat per l'artista Jordi Curós
Parlament d'Alexandre Cuéllar i Bassols
- POEMES (1931)** 25 Intermezzo Passional
26 Maig
28 Matí de desembre
- JOC PARTIT (1935)** 33 Plaça
35 Tres cançons
- L'AVENTURA FRÀGIL (1937)** 41 Cançó del Montseny
42 Pluja d'amor
43 Vinyes
44 "Boira de llum, de plata..."
- CAMÍ DELS DIES (1948)** 49 Aquell indret
50 Diada dels Morts en un any de guerra
52 Com en el riu la pedra
53 Els joves
54 Cançó
55 Enllà
56 Placera de Vilafranca
57 Infant
58 Ell
59 Tema de Renoir
60 Tema de Van Gogh
61 El fill
62 Comiar
63 Primavera
64 Moeir
- EL PRÍNCEP (1954)** 69 El jardí
70 Venècia i Empúries
71 Jacob
72 Fora de Porr
73 La veritat
74 Record d'Empúries
76 Pelegrí a Saragossa
77 La Fageda
78 El temps
79 Història
- PER AQUEST MISTERI (1962)** 85 "T'ha tocat el millor..."
86 "És l'únic dels que han mort..."
- QUAN TOT ES TRENCÀ (1969)** 91 Memòria de Federico García Lorca
93 Memòria de Carles Riba
94 Els tres cavalls
95 El passat i el futur
- FLUVIÀ (1988)** 101 L'alexandrí se'm trenca
102 Besalú
103 El pont travessa el riu
105 Índex
- Cul de got

AQUEST LLIBRE S'HA ACABAT D'ENLLESTIR
EL DIA 22 DE NOVEMBRE DE 1988,
FESTIVITAT DE SANTA CECÍLIA.

DIPÓSIT LEGAL: GI-1456-88

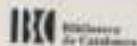

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001918381

1001918381

Ber-Ed-720

